

L. BEEDS

Zie Het Evangelie en de dieren op blz. 252.

DE STER

Juni 1973 · 73e Jaargang · Nummer 6

Een inspirerende boodschap

Van president HAROLD B. LEE

Wij zeggen tot de leden van onze Kerk in elk land, overal ter wereld: houd stand, houd in gedachten wat de Britse heiligen zingen:

„Gods werk is ons werk: wij mogen niet falen in 't werk door ons hart en onz' krachten verricht; met Hem naast ons zullen wij nimmermeer vrezén, hier zullen wij leven en dienstbaar zijn.“

En wij zeggen tot onze getrouwe heiligen, waar ook, en tot al onze vrienden met een oprecht hart:

Houd gezinsgebed, houd de gezinsbanden sterk en zorg dat er in het gezin liefde heerst.

Wachters van de priesterschap, zorg dat uw heilige opdracht goed wordt uitgevoerd, namelijk „...over (de leden der) kerk te waken, en met hen te zijn en hen te sterken.“ (L. en V. 20:53.)

U, de leiders, moet optimaal de gezamenlijke programma's benutten die in deze tijd als door de hemel gezonden zijn om de goddeloosheid een halt toe te roepen, die als een vloedgolf over de aarde komt.

Leiders, wentel uw persoonlijke lasten af, door anderen te activeren. Dat strekt alle partijen tot zegen.

Bovenal moet u het Evangelie van Jezus Christus onderwijzen met kracht en gezag en steeds blijven getuigen van de goddelijke zending van onze Heer en Meester, Jezus Christus.

U, vrienden die oprecht zijt van hart en die serieus op zoek zijt naar de waarheid, geven wij ons plechtig getuigenis dat „door het verzoeningswerk van Christus alle mensen zalig kunnen worden door gehoorzaamheid aan de wetten en verordeningen van het evangelie“ (3e Artikel des Geloofs). Het Evangelie en de verordeningen daarvan worden bediend door bevoegde dienstknechten die de sleutelmacht der verlossing voor de levenden en de doden dragen.

INHOUDSOPGAVE

Het leven van grote mannen	223
President Harold B. Lee, een man van aanzien, door ouderling Gordon B. Hinckley	224
President N. Eldon Tanner, een onkreukbaar man, door ouderling Hugh B. Brown	234
President Marion G. Romney, toonbeeld van rechtvaardigheid, door president Spencer W. Kimball	242
De weg nergens naar toe, door George Durrant	249
Vragen aan huisonderwijzers, door V. C. Frame	250
Het Evangelie en de dieren, door Gerald E. Jones	252
Onderzoek de Schriften, door Rafael Alberto Galindez	256
Wat de Schriften zeggen over het vasten, door Robert J. Matthews	258
Mormoonse humor	260
DE kleine STER	
Debora, door Mary L. Lusk	81
Popje van papier, door Beverly Johnson	84
De extra lading, door ouderling A. Theodore Tuttle	86
De vliegende postbode, door Linda R. Grundy..	90
Welke clowns zijn precies eender?, door Beverly Johnson	94

OMSLAG

De kunstenaar Lyle Beddes heeft in zijn omslagontwerp uitgebeeld dat wij het leven moeten respecteren, door te laten zien hoe een maaier een vogelnestje heeft ontzien. Zie *Het Evangelie en de dieren* op blz. 252.

DE STER

Uitgegeven door
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

Juni 1973
73e Jaargang, Nummer 6

Eerste Presidentschap:

Harold B. Lee
N. Eldon Tanner
Marion G. Romney

Raad der Twaalven:

Spencer W. Kimball
Ezra Taft Benson
Mark E. Peterson
Delbert L. Stapley
LeGrand Richards
Hugh B. Brown
Howard W. Hunter
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson
Boyd K. Packer
Marvin J. Ashton
Bruce R. McConkie

Redactie:

Doyle L. Green,
Director of Magazines
Larry A. Hiller, Managing Editor
E.H. Chardon, coördinator,
Kerkelijk Vertaalbureau
Biltstraat 153
2502 - Utrecht

Correspondent Hollandse Ring:
C.J. Bos
Pieter Postlaan 65
3008 - Rotterdam

Correspondente Nederlandse Zending:
I. de Visser-Koppenberg
Ariaweg 52
Amersfoort

Layout:

Verlag Kirche Jesu Christi
der Heiligen der Letzten Tage

Abonnementen:

Verschijnt eenmaal per maand,
prijs: f 8,- per halfjaar, f 15,- per jaar.
Gironummer: 240615 t. n. v.
Nederlandse Zending, Amersfoortse-
straatweg 214, Huizen (N. H.)
Voor leden van de Hollandse Ring:
1673338 t. n. v. Administratie DE STER,
Amstelveen.

Druk:

Paul Giese KG, Offenbach a. d. M.
West-Duitsland

© 1973 by the Corporation of the
President of The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints

Het leven van grote mannen

Grootheid is op vele manieren te definiëren. Maar al te vaak meet de wereld grootheid af naar roem, rijkdom, macht, zelfs alleen naar populariteit. Maar ware grootheid betreft de ziel en die kan het beste gemeten worden aan de hand van zijn bezielende kracht. Een groot man leidt een integer leven, is dienstbaar en legt zich toe op zijn God en op de waarheid, de zelfverbetering, de zelfbeheersing. Een groot man jaagt geen eer na; maar wordt geëerd.

Deze maand wijden we een belangrijk deel van De Ster aan de levensbeschrijving van drie grote mannen – Harold B. Lee, N. Eldon Tanner en Marion G. Romney – het Eerste Presidentschap van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. De schrijvers van deze levensbeschrijvingen zijn zelf algemene autoriteit en staan in nauw geestelijk contact met de mannen over wie zij het hebben.

Er zijn belangwekkende overeenkomsten in het leven van president Lee, president Tanner en president Romney. Ze zijn alle drie van eenvoudige komaf. Zij weten wat armoede is, wat het is te moeten vechten voor het bestaan van je gezin. Het zijn mannen die hard werken en op de Here vertrouwen en Hem dienen. Nog een overeenkomst is het feit dat zij leven om anderen te dienen. En hoewel geen van hen huldebewijzen heeft nagejaagd, hebben ze door hun levenswijze wel hulde afgedwongen.

Het feit dat ze alle drie uit een pioniersgeslacht stammen heeft het zijne bijgedragen. Er zijn heiligen der laatste dagen van de eerste generatie met ongewoon grote geestelijke kracht en met veel inzicht, en er zijn leden die afstammen van strijdvaardige pioniers, die niettemin afvallig zijn geworden. Het hangt van de man zelf af en van zijn bereidheid zich door de hand Gods te laten louteren en leiden.

U zult ongetwijfeld met genoeg lezen over het leven van deze drie grote mannen, die de Here speciaal voor deze tijd heeft doen ontstaan. Zij zijn profeten van God en als zodanig steunen wij hen.

Het is het voornemen dat wij eind augustus persoonlijk kennis met hen kunnen maken in de interregionale algemene conferentie te München.

De weg die Harold B. Lee moest afleggen van het boerderijtje in de Amerikaanse staat Idaho tot de heilige taak die hem onlangs op de schouders is gelegd, namelijk president zijn van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, is lang en avontuurlijk geweest. Het was een levenswandel vol hoop en zorg, vol strijd en verdriet, vol moeitewol bevochten successen, vol geloof dat werd versterkt en hooggehouden.

President Harold B. Lee

Een man van aanzien

Door ouderling GORDON B. HINCKLEY
van de Raad der Twaalven

Harold B. Lee toen hij drie en een half jaar oud was

In het kort komt de levensgeschiedenis van Harold B. Lee, President van de Kerk, hierop neer: Geboren op 28 maart 1899 te Clifton (Idaho), zoon van Samuel Marion Lee en Louisa Emeline Bingham, een van hun zes kinderen. Bezocht de plaatselijke lagere school, de Oneida Academy in het nabijgelegen Preston, de pedagogische academie te Albion (Idaho) en later de universiteit van Utah. Begon op 17-jarige leeftijd als onderwijzer, was met 18 jaar schoolhoofd en werd later hoofd van twee scholen in Salt Lake County (Utah). Trouwde op 14 november 1923 met Fern Lucinda Tanner. Zij overleed op 24 september 1962. Trad op 17 juni 1963 in het huwelijk met Freda Joan Jensen.

Van 1928 tot 1933 directeur van Foundation Press, Inc. Was gemeenteraadslid van Salt Lake City van 1933 tot 1937, toen hij directeur werd van het welzijnswerk van de Kerk. Werd op 6 april 1941 benoemd tot lid van de Raad der Twaalven, op 23 januari 1970 tot president van de Raad der Twaalven en tot eerste raadgever in het Eerste Presidentschap, en op 7 juli 1972 werd hij geordend en aangesteld tot president van de Kerk.

Dat zijn de paarden aan zijn levenssnoer. Maar zijn leven is een uitgebreider beschrijving waard. Vergeleken bij andere steden is Clifton maar heel klein, en het ligt erg achteraf. Maar in de loop van de jaren zal het wel bekendheid gaan genieten als geboorteplaats van de elfde president van de Kerk.

De vader van president Lee, Samuel Marion Lee, was van een andere plattelandsplaats, Panaca in het zuiden van Nevada, naar Clifton gekomen. De moeder van Samuel (de grootmoeder van president Lee) was overleden toen hij acht dagen oud was, en de te vroeg geboren baby was zo klein, dat je een trouwring om zijn pols kon schuiven, over zijn handje heen. Hij moest met een pipet gevoed worden. De zuster van zijn moeder woonde in Clifton, en toen hij 18 jaar was ging Samuel naar het noorden om bij haar en haar gezin in te trekken.

Daar maakte hij kennis met Louisa Bingham met haar donkere haar en donkere ogen. Zij trouwden in de tempel van Logan. Het gezin dat zij samen stichtten en waarin hun zes kinderen werden geboren, woonde ongeveer vijf kilometer ten noorden van de stad aan een onverharde weg. In de zomer was het er een en al stof, 's winters dichtgesneeuwd en in de lente en de herfst één

grote modderpoel. Het dichtstbijzijnde ziekenhuis was kilometers ver en dat gold ook voor de dichtstbijzijnde arts. „Tante Susan“ Henderson trad op als vroedvrouw.

Hier groeide Harold – op zijn blote voeten en gekleed in een overall – op tussen de andere jongens van het platteland. Hij zwom in de vijver van Dudley, maar niet op zondag. Zijn vader was lid van de bisschop en zijn moeder was actief in de OOVJV – ze heiligden de sabbatdag. In een dergelijke vijver op de boerderij van Bybee werd Harold gedoopt.

Ze hadden het niet breed in die tijd. De boerderij leverde veel producten, maar graan en aardappelen lagen niet zo hoog in de markt. Zijn vader verhoogde het gezinsinkomen door telkens werk aan te nemen als koren maaien, putten boren en bevoeiingskanalen aanleggen. Maar de kinderen Lee waren zich er niet van bewust dat zij arm waren. Het gezin en de Kerk verschaften mogelijkheden voor ontspanning. Het pronkstuk in huis was de piano. Hij kreeg les van een Schotse. Ze kon heel geroutineerd op zijn knokkels slaan als hij een fout maakte.

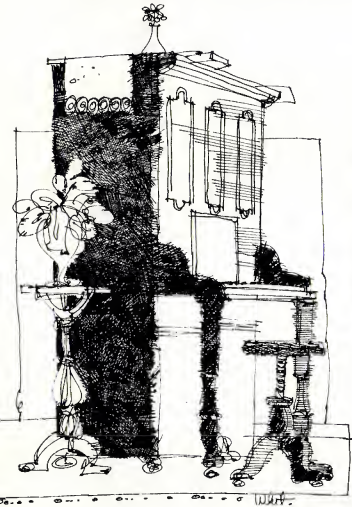
Harold was buitengewoon bedreven in het piano-spel. Het is interessant te zien dat zijn liefde voor

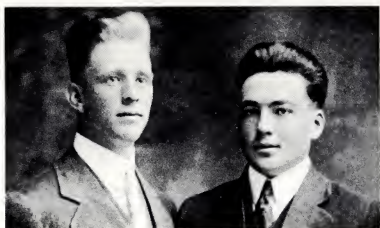
de muziek, die in die vroege kinderjaren de kans kreeg zich te ontplooiën, later van pas kwam toen hij voorzitter was van het muziekcomité van de Kerk.

De kinderen werden naar school gebracht en ook weer afgehaald met een ponywagen, die gewoonlijk door moeder werd gemed, een afstand van een kilometer of drie. Die wagen bood weinig beschutting als de bijtende januariwind uit het noorden woei, en als het bevroren wegdek ont-dooide vormde de modder een probleem. Maar zo was nu eenmaal het leven in Clifton. President Lee merkte eens op: „Wij hadden alles wat voor geld niet te koop was.“

Toen zij de klassen van de plaatselijke school hadden doorlopen, gingen de jongens „de deur uit“ naar Oneida Academy, een middelbare school van de Kerk in Preston, ruim twintig kilometer ver. Harold was toen dertien jaar, en hier ontmoette hij Ezra Taft Benson voor het eerst. Daarop volgde de pedagogische academie Albion aan de andere kant van de staat Idaho. Hier behaalde Harold B. Lee op zeventienjarige leeftijd zijn onderwijsakte. Voor hem en het gezin was dit een grote dag. De onderwijsautoriteiten van het district boden hem een baan aan als

President Lee (hieronder) als jongen van vijf jaar; (links) als 19-jarig schoolhoofd van de Oxford School in Idaho; en op de bladzijde hiernaast met zijn gesprekspartner van de Oneida Stake Academy, Sparrel Huff tijdens het leerjaar 1915–1916.

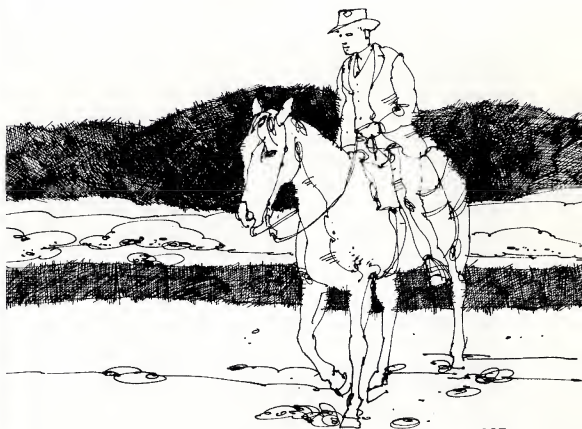
onderwijzer aan de in één lokaal gehuisveste Silver Star School tussen Dayton en Weston, niet ver van Clifton. In de weekends legde hij de zestien kilometer naar huis te paard af.

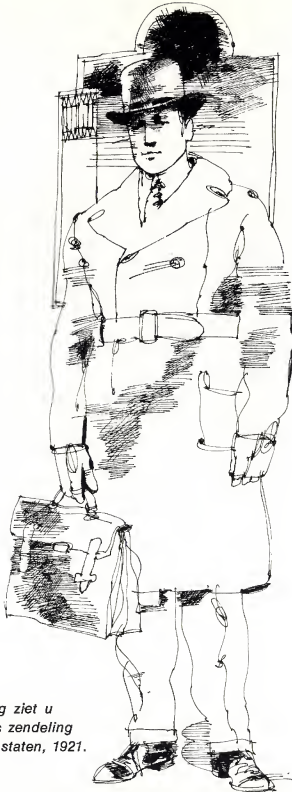
Dit was een voorproefje van zijn betere kansen en grotere verantwoordelijkheden. Het volgende jaar werd hij benoemd tot hoofd van de Oxford School, met vier lokalen. Dat was een geweldige promotie voor een jongen van achttien jaar. Elke dag legde hij te paard de ruim zes kilometer naar huis af, weer of geen weer. Met zijn ontwikkelde muzikale gaven en zijn bedrevenheid in het basketballen hield hij zich in zijn vrije tijd bezig met gemeenschapsactiviteiten. In die tijd, toen zijn vader bisschop was, kwam Harold voor het eerst

in aanraking met het welzijnswerk van de Kerk, zoals het later werd genoemd. Toen was net zoals nu de bisschop verantwoordelijk voor de armenzorg. Bisschop Lee had zijn eigen voorraadschuur en diverse daarin noodzakelijke dingen kwamen uit hun eigen provisiekast. Vaak zagen ze hem 's avonds laat een baal meel wegbrengen. Niemand wist waarheen, want de behoeften werden strikt vertrouwelijk geholpen, opdat zij niet in verlegenheid zouden worden gebracht door praatjes.

Net zoals nu was het toen het voorrecht en de taak van de bisschop jongens aan te bevelen voor een zending. Harold was nu 21 jaar, en hij had er vier jaren als onderwijzer op zitten. Er kwam een oproep van president Heber J. Grant om te gaan dienen op het zendingsveld, in de westelijke staten.

In de kluis van het zendingskantoor van de Kerk ligt een rapport voor het Eerste Presidentschap over ouderling Lee. Het is gedateerd 30 december 1922 en ondertekend door president John M. Knight. Het betreft zijn tijd als zendeling, 11 november 1920 tot 18 december 1922. Daarin worden diverse vragen beantwoord: „Kwaliteiten — als spreker, „Zeer goed“. Als presiderend amb-

Op deze tekening ziet u president Lee als zending in de westelijke staten, 1921.

tenaar, 'Goed'. Kent hij het Evangelie goed? 'Zeer goed.' Was hij energiek? 'Zeer.' Is hij discreet en oefent hij een goede invloed uit? 'Jawel.' Opmerkingen: 'Ouderling Lee presideerde over Denver van 8 augustus 1921 tot 18 december 1922, waarbij hij zich zeer positief onderscheidde. Een uitzonderlijke zending.'

Op datzelfde zendingsveld was in die tijd ook een jongedame uit Salt Lake City werkzaam, Fern Lucinda Tanner. Wie met haar omgingen vonden haar intelligent, mooi en een buitengewoon ijverig bestudeester van de Schriften. Toen ouderling Lee van zijn plichten als zending werd ontslagen ging hij korte tijd terug naar Clifton. Daarna ging hij naar Salt Lake City om het meisje dat hij in het zendingsveld op een af-

stand had bewonderd op te zoeken en om naar haar hand te dingen. Ongeveer elf maanden na zijn terugkomst trouwden zij in de tempel te Salt Lake City.

Uit dit huwelijk werden twee prachtige dochters geboren, Helen en Maurine. Het huis van de familie Lee was een ontmoetingspunt voor jonge mensen uit de omgeving. Het zachtvaardige optreden van zuster Lee en de manier waarop zij moeilijke situaties handig aanpakte wekten de bewondering van allen die haar kenden. Een keer legde zij twee vooraanstaande heren die een collega van hen aan het bekritisieren waren het zwijgen op met de woorden: „Verliest u in uw streven naar rechtvaardigheid de vriendelijkheid niet uit het oog!”

Maurine, mevrouw Ernest J. Wilkins, overleed in 1966 toen haar vader voor kerkelijke zaken in Hawaii was. Helen, mevrouw Brent L. Goates, is presidente van de zustershulpvereniging in haar wijk en deze organisatie is een stuk van haar leven geworden. Ze staat tot haar vreugde daarvoor als lerares geestelijk zeer dicht naast haar kinderen.

Bovenste foto: de sportzaal van de ring Pioneer, die in 1933 onder leiding van president Lee werd gebouwd en in 1954 een nieuwe naam kreeg, de Harold B. Lee Hall. Onder: De familie Lee in 1941 — zuster Fern Lee, Helen (Goates), Maurine (Wilkins) en ouderling Lee van de Raad der Twaalven.

De kwaliteiten van broeder Lee waarmee hij als achttienjarige al schoolhoofd werd, werden andermaal erkend. Toen hij aan de universiteit van Utah verder studeerde, werd hij eerst benoemd tot hoofd van de Whittier School en later aan de Woodrow Wilson School in Salt Lake County.

Een van zijn werkzaamheden in de zomer bestond uit het slijten van bibliotheekabonnementen. In 1928 koos de Foundation Press Inc. hem als directeur voor de staten in het Rotsgebergte. Toen in 1932 in Salt Lake City een van de gemeenteraadsleden overleed werd hij benoemd tot raadslid. Het jaar daarop werd hij gekozen voor nog een ambtsperiode.

Na zijn huwelijk woonde hij in de ring Pioneer waar de ene kerkelijke opdracht op de andere volgde. Toen werd hij in 1929 aangesteld tot raadgever in het ringpresidentschap. Het volgende jaar werd hij geroepen als ringpresident. Hij was toen 31 jaar oud en de jongste ringpresident in de gehele Kerk.

De crisis kreeg vat op de natie en de wereld. Effecten verloren hun waarde. Credieten werden niet meer verstrekt. Banken gingen over de kop

en miljoenen aan spaargeld gingen verloren. De werkloosheid nam rampzalige vormen aan. Nu hun werk van jaren eenvoudig weggevaagd was, kwamen mensen ertoe zelfmoord te plegen. In de gaarkeuken werd gratis soep gekookt en men stond in de rij voor brood. Ontmoediging en tragedie vierden hoogtij. In de ring Pioneer was meer dan de helft van de leden werkloos.

Dit was een uitdaging, een ontzagwekkende uitdaging voor de jonge ringpresident. Hij maakte zich zorgen, hij huilde, hij bad als hij zag dat mannen die eens fier en welvarend waren geweest door de werkloosheid nu niet meer voor

Deze bladzijde bovenaan: Broeder Lee in 1938 als eerste directeur van het welzijnswerk van de Kerk, met de raadgevers in zijn comité – de ouderlingen Albert E. Bowen, Melvin J. Ballard, John A. Widtsoe en broeder Henry D. Moyle (achteraan).

Midden: Het welzijnzorgcomité in 1937 – ouderling Melvin J. Ballard, Robert L. Judd, Henry D. Moyle, William E. Ryberg, Harold B. Lee, Theodore De Bry, Campbell M. Brown, Stringham A. Stevens, bisschop Marvin O. Ashton en Kate Barker.

Onderaan: President Heber J. Grant met president Lee, toen-president van de ring Pioneer, in 1934 tijdens een activiteit voor vaders en zonen.

hun gezin konden zorgen. Toen kreeg hij de ingeving een voorraadschuur in te richten waar voedsel en verbruiksartikelen opgeslagen konden worden om dan aan de noodlijdenden te worden uitgedeeld. Er werden werkprojecten ondernomen, en dat niet alleen om de noden van de gemeenschap te lenigen, maar — en dat was veel belangrijker — om de mannen in de gelegenheid te stellen te werken voor wat zij ontvingen. Een oud zakenpand werd afgebroken en met het materiaal bouwde men een sportzaal voor de ring waar ten behoeve van de mensen gezellige en spannende activiteiten georganiseerd konden worden.

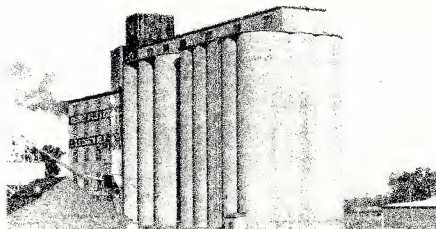
Ook andere ringen hielden zich met dergelijke projecten bezig en in april 1936 gingen deze organisaties samenwerken en vormde zich het programma voor bestaanszekerheid van de Kerk, zoals president Heber J. Grant het aanvankelijk noemde, en dat wij nu kennen als *de welzijnszorg* van de Kerk.

Harold B. Lee, de jonge leider van de ring Pioneer, werd geroepen om het pas te water gelaten schip door de woelige wateren van die jaren zo vol beproeving en wanhoop te loodsen. Hij had te maken met kolossale moeilijkheden. Het was al een probleem om de nodige landbouwwerktuigen en gereedschappen bij elkaar te krijgen om voedsel te kunnen voortbrengen en om productie- en opslagfaciliteiten te creëren. Een nog groter probleem vormde de houding van de mensen die kritisch tegenover de activiteiten van de Kerk stonden en die vonden dat het welzijnswerk

tot het werkterrein van het burgerlijk bestuur moest blijven behoren.

Maar met bidden en overtuigen, met zweet en tranen en met de zegen van de man die hij de profeet wist reisde hij de ringen van Zion af en het programma begon vorm te krijgen en groeide uit en gedijde goed.

De uitgestrekte hulpbronnen van de welzijnszorg van nu — boerderijen bij tientallen, conservenfabrieken, graansilo's en malerijen en nog meer projecten bijna overal in Amerika — spruiten voort uit die eerste inspanning. Terwijl de hulpprogramma's van de wereldlijke regeringen voortdurend aan kritiek bloot staan, wordt de welzijnszorg van de Kerk alom steeds weer hogelijk geprezen. De belastingbetalers hebben miljoenen dollars uitgespaard dankzij de lasten die welzijnswerk van de Kerk ten behoeve van de staten op zich genomen heeft. Voor duizenden mannen en vrouwen heeft men geschikte werk-

Boven: Fabriek en silo's van Deseret, behorende tot de eerste gebouwen van de welzijnszorg. Hiernaast: broeder Lee in gezelschap van president George Albert Smith, in 1945.

gelegenheid gevonden, ook voor vele gehandicapten, die nu in de gelegenheid worden gesteld in hun levensonderhoud te voorzien. Zij die hebben kunnen profiteren van dit werk is de vloek van de leegloperij en de verschrikking van het stempelbureau bespaard gebleven. Zij hebben hun waardigheid en hun zelfrespect behouden. En die duizenden en nog eens duizenden mannen en vrouwen die er niet direct van hebben geprofiteerd, maar die hebben geholpen bij het telen en verwerken van voedsel en bij tientallen andere werkzaamheden daarrond, getuigen van de vreugde die zij vonden in hun onbaatzuchtige dienstbaarheid voor de medemens.

Niemand die getuige is van dit programma, dat zo'n groot gebied bestrijkt en dat zulke geweldige resultaten afwerpt, kan ook maar enigszins twijfelen aan de openbarende geest die het heeft voortgebracht en die de uitvoeringsmogelijkheden heeft vergroot. President Harold B. Lee, de eerste directeur, de man die zo lang voorzitter is geweest van het Welzijnscomité van de Kerk, komt de lof toe voor de geïnspireerde leiding. Bescheiden als hij is zou hij die lof afwijzen, en terecht, want hij zou zeker de Here die lof eer geven. De Here heeft met het verheerlijken van Zijn dienstknecht diens toewijding en getrouwheid erkend.

Het is interessant te zien dat de tweede raadgever van president Lee, president Marion G. Romney, in die eerste jaren van het welzijns-werk nauw met hem samenwerkte en hem als directeur opvolgde. Deze twee hadden elkaar nog eerder al informeel leren kennen. Op de dag dat zij elkaar ontmoetten, liepen ze allebei in een overall te werken. Sindsdien bestaat er een geweldige samenwerking tussen die twee.

Als men terugblijkt over deze periode van dertig jaar herkent men de hand van de Here, die Zijn dienstknecht vormde en voorbereide op het ambt waartoe hij onlangs is aangesteld. Nadat hij beproefd was in het vuur van die veeleisende eerste jaren van de welzijnszorg, werd ouderling Lee door president Heber J. Grant geroepen tot het ambt van apostel en op 6 april 1941 werd hij gesteund als lid van de Raad der Twaalven.

Ter gelegenheid van die aanstelling schreef ouderling John A. Widtsoe van de Raad der Twaalven over zijn nieuwe medestander: „Hij is vol vertrouwen in de Here; overvloedig in zijn liefde voor zijn medemensen, trouw aan Kerk en staat; hij denkt door zijn toewijding aan het Evangelie niet aan zichzelf; hij is begiftigd met intelligentie, energie en initiatief; en hij ontving de kracht der welbespraaktheid om het woord en de wil Gods te onderwijzen. De Here tot Wie hij zich om hulp richt, zal van hem een machtig werktuig maken om het eeuwige plan voor de zaligmaking van alle mensen voortgang te doen vinden... Hem zullen krachten gegeven worden die hij nog nooit gekend heeft, naarmate de gebeden van de mensen voor hem opstijgen tot de Here.“ (*Improvement Era*, mei 1941, blz. 288.)

Dat zijn woorden van grote waardering, en het zijn ook profeterende woorden.

De laatste eenendertig jaar van zijn leven worden gekenmerkt door trouw aan het heilige ambt van apostel, hetwelk een roeping is om voor de gehele aarde een bijzondere getuige te zijn van de naam van Christus.

Bij het uitvoeren van die taak heeft hij in opdracht van het Eerste Presidentschap reizen gemaakt naar vele delen van de wereld en heeft hij getuigenis afgelegd van de goddelijkheid van de Verlosser van het mensdom.

Dikwijls heeft hij daarbij de woorden van Paulus tot de bewoners van Korinthe aangehaald: „Want ook indien de bazuin een onzeker geluid geeft, wie zal zich tot den krijg bereiden?“ (I Kor. 14:8.) De boodschap van Harold B. Lee is geen onzeker geluid geweest. Volkomen onduidelijk en met de stelligheid die voortspruit uit een vaste overtuiging heeft hij getuigd tot alle lagen van de wereldbevolking, in woorden die vertaald zijn in bijna twintig talen. Niets was hem in zijn taak als dienstknecht van God teveel als het ging om het uitdragen van zijn getuigenis. Zendingen werden erdoor aangespoord zich nog meer voor het

President Joseph Fielding Smith en president Lee.

President Lee en zuster Freda Joan Lee thuis.

werk in te zetten. Leden van de Kerk raakten er vastbesloten door het Evangelie na te leven. Onderzoekers werden „verslagen van harte“ bij het horen van zijn getuigenis. Hij heeft zichzelf niet gespaard en hield zich aan een strak werkrooster, in weerwil van zijn gezondheid. Zij die hem van nabij kennen weten dat hij soms maandenlang geen ogenblik zonder pijn heeft gekend. Gelukkig is die kwaal verholpen en nu, op 73-jarige leeftijd, nu hem een bijna bovenmenselijke last op de schouders drukt, verkeert hij in blakende gezondheid. Maar doordat hij zelf zo goed weet wat ziek zijn is, leeft hij veel meer mee met het lijden van anderen. Hij maakte allerlei reizen om de heiligen aan te moedigen en te zegenen. Mensen in vele landen getuigen vol waardering van de wonderbaarlijke kracht van het priesterschap die voor hun welzijn door deze dienstknecht van de Here is aangewend.

Zo is hij ook altijd begaan geweest met de eenzaamheid, de angst en het gevaar waaraan militairen blootstaan. In de Tweede Wereldoorlog, de Koreaanse oorlog en de oorlog in Zuid-Oost Azië leidde hij het kerkelijke programma voor de militairen. Voortdurend drukte hij zijn broeders op het hart er toch vooral voor te zorgen de militairen het volledige programma van de Kerk te verschaffen, met alle zegeningen en mogelijkheden die daaraan verbonden zijn. Hij reisde over land en zee om leden van de Kerk in militaire dienst te ontmoeten. In 1955 bracht hij een bezoek aan Korea, toen meer een legerkamp dan een land. Gekleed in militair veldtenu bezocht hij onze mannen op dat trieste slagveld. Zij die hem daar ontmoeten zullen nooit vergeten hoe vriendelijk en bezorgd hij altijd was en ze zullen altijd blijven terugdenken aan zijn getuigenis van Gods overheersende macht in menselijke aangelegenheden. Hij troostte hen, stelde hen gerust, en hij behoevde velen voor ondergang in de ellende.

Hij heeft de rouwenden getroost. Uit eigen ervaring kent hij het grote verdriet van het verlies van dierbaren. Hij was eens weg uit Salt Lake City. Zijn teer beminde levensgezellin zweefde op de rand van de dood. Hij reisde de hele nacht door om zo snel mogelijk aan haar ziekbed te kunnen zijn, hij arriveerde nog net op tijd om haar hem te zien ontvallen. Zij die hem in die donkere dagen na haar overlijden van nabij meemaakten voelden aan hoe diep bedroefd hij was. Dat was

in 1962. Toen ouderling Lee voor een kerkelijke opdracht op Hawaii was kwam in 1966 zijn geliefde dochter Maurine te overlijden. Zij liet vier kinderen na.

Deze moeilijk te verwerken dingen in zijn leven deden hem begaan zijn met de lasten die anderen te dragen hebben. Mensen die net zulke verliezen hebben moeten dragen hebben in hem een begrijpende vriend gevonden en iemand wiens eigen beproefde geloof voor hen een bron van kracht is geworden.

In 1963 trad hij in het huwelijk met Freda Joan Jensen die op een bewonderenswaardige manier de leemte in zijn leven aanvulde. Zij is zeer ontwikkeld en voelt zich in de beste kringen thuis. Zij is een vrouw die enorme prestaties op haar naam heeft staan. Zij is opgeleid voor het onderwijs, gaf les en klom via diverse leidinggevende functies op tot inspectrice van het basisonderwijs in het schooldistrict Jordan in Salt Lake County. Ook was zij lid van het algemeen bestuur van de Jeugdwerkvereniging. Haar goed-geordende huishouding is voor haar echtgenoot steeds een vredige thuishaven, en voor allen die het voorrecht hebben er binnen te gaan een oord van aangename gastvrijheid.

President David O. McKay, die inzag hoe degelijk ouderling Lees kennis van de programma's van de Kerk was en hoezeer hij zijn bestuursbewaamheid al had bewezen, stelde hem aan tot voorzitter van het coördinatie-comité dat zich bezighoudt met het gehele kerkelijke leerplan. Hieruit kwam een uitgebreid overzicht voort van de cursussen die in een periode van vele jaren waren gegeven, alsmede een analyse van alle onderwijsorganisaties en -faciliteiten. Het vele werk dat onder zijn leiding hieraan is verricht resulteerde in een gecoördineerd onderwijsstelsel dat erop is gericht kennis over te brengen over alle kerkelijke activiteiten en leerstellingen en om de geestelijke groei van de leden te stimuleren. De kracht van zijn leiding was in dit project duidelijk waarneembaar. Hij leidde met vaste hand en hij bepaalde duidelijk zijn doelstellingen. De gehele Kerk ervaart zijn diensten als een weldaad.

Toen president David O. McKay overleed en Joseph Fielding Smith hem als president van de Kerk opvolgde, werd ouderling Lee president van de Raad der Twaalven en werd hij door president Smith gekozen als eerste raadgever. Hoewel hij

hierdoor noodzakelijkerwijze moest worden ontslagen van het presidium van een aantal van zijn vroegere activiteiten, bleef hij diezelfde doelen nastreven in zijn positie van algemeen leider.

Er werden programma's opgezet om overal in de Kerk bewkame leraren te kweken. De opleiding voor bisschoppen werd ter hand genomen. Het wereldomvattende zendingsproject kreeg nog meer gestalte.

Terwijl hij zich voor onze vele projecten inzetten, werden zijn sterk ontwikkelde bestuurlijke talenten ook door anderen ingezien. Hij werd benoemd tot lid van het hoofdbestuur van het Amerikaanse Rode Kruis. Hij was directeur van o. a. een levensverzekeringsmaatschappij en een spoorwegmaatschappij. In deze functies is hij omgegaan met belangrijke regeringsfunctionarissen, zakenlieden, onderwijsdeskundigen en anderen uit het bedrijfsleven. Hij kan deze mannen, die hun omgang met hem op hoge prijs hebben gesteld, tot zijn goede vrienden rekenen. De drie grote universiteiten van de staat Utah — de Brigham Young University, de University of Utah en de Utah State University — hebben hem alle drie een eredoctoraat verleend. Onderwijsmensen in vele delen van het land kennen hem als een ter zake kundige vriend.

Toen president Joseph Fielding Smith in de avond van 2 juli 1972 kalm de grens tussen leven en dood overschreed, bestond er bij de leden van de Raad der Twaalven geen enkele twijfel over de opvolging. Op vrijdagmorgen 7 juli kwamen zij samen in de heilige vertrekken van de tempel te Salt Lake City. In die rustige, heilige omgeving stelden zij hun ootmoedig hart open voor de fluisteringen van de Geest. Het kwam op deze fluisteringen tot een eensluidend antwoord. Harold Bingham Lee, uitverkoren door de Here, vanaf zijn kinderjaren onderwezen in de beginselen van het herstelde Evangelie, ontwikkeld en bijgeschaaft door eenendertig jaren van dienst als apostel, werd benoemd tot profeet, ziener en openbaarder en president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Alle aanwezigen legden hun handen op zijn hoofd en hij werd tot dit hoge, onvergelijkelijke ambt geordend, werd de gezalfde des Heren.

Gesteund door het geloof en de geboden van de heiligen overal ter wereld, bekleedt hij de functie van presiderende hogepriester in Gods koninkrijk op aarde.

President N. Eldon Tanner

Een onkreukbaar man

Door ouderling HUGH B. BROWN
van de Raad der Twaalven

Men heeft binnen en buiten de Kerk veel respect voor President Tanner. Je zou haast zeggen dat de Here hem voor zijn huidige leidende positie in de Kerk heeft opgeleid. Hij is van erg eenvoudige komaf en is gestadig opgeklimmen tot wat hij nu is. In al wat hij bereikte kon je telkens wel zien dat hij het uiteindelijk heel ver zou brengen.

Eldon werd op 9 mei 1898 geboren. Hij was het eerste kind van Nathan William Tanner en Sarah Edna Brown Tanner, beiden afkomstig uit Utah, maar per huifkar naar Canada getrokken om zich daar te vestigen. Hun eerste huis was een aarden hut, één ruimte, die in een heuvel ingegraven was en die door boomstammen werd gestut. Deze verblijfplaats bevond zich vier kilometer ten zuiden van Cardston. Eldon werd hier echter niet geboren want zijn moeder ging terug naar Salt Lake City om bij haar moeder de geboorte van haar eerste kind af te wachten.

Ik was toen veertien jaar. Dr. Ellis Shipp was gewaarschuwd, maar

het duurde lang voor hij kwam. Hij moest met paard en wagen komen in die tijd. Dus zei mijn moeder tegen mij, dat ik me maar goed moest schoonboenen, zodat ik bij de geboorte kon helpen. Tot mijn grote opluchting kwam Dr. Shipp echter net op tijd voor de bevalling. Ik zat af te wachten of ik nog moest helpen toen ik het eerste huilen van Eldon hoorde. Sinds die tijd bestaat er tussen ons een band, want ik voelde meteen aan dat dit een kind van belofte was. Eldon had een fijne jeugd hoewel hij heel grote verantwoordelijkheden op zijn schouders droeg. Omdat hij de oudste van acht kinde-

N. Eldon Tanner ± 4 j.
oud.

ren was, moest hij het voorbeeld geven aan de jongere kinderen. Hij was echter een normale jongen die zoals de meeste jongens wel eens in verleiding kwam. Op een dag zou zijn vader, die bisschop was, gedurende een paar uur weg gaan. Hij droeg alle jongens een taak op die zij tijdens zijn afwezigheid moesten uitvoeren.

Toen hij weg was gingen ze eerst naar de kraal vlak bij het huis. Ze gingen kalfje rijden. Dat was nog eens wat. Zij hadden zo'n pret dat ze geen idee hadden van de tijd, totdat vader terugkeerde. Maar inplaats van hun een uitbrander te geven of hen „ernstig te berispen“ met een wilgentak, nam hij Eldon terzijde. Hij keek hem diep in de ogen en zei: „Jongen, ik dacht dat ik op *jou* wel kon rekenen.“

Die straf was genoeg voor hem en hij nam zich onmiddellijk voor dat zijn vader hem nooit meer op die wijze zou hoeven berispen.

Hij leerde al vroeg zelfvertrouwen en vastberadenheid te ontwikkelen door heel moeilijke taken tot een goed einde te brengen. Als jongen mende hij vier paarden om

graan naar de silo's te brengen. Dikwijls gebeurde dit in een sneeuwstorm. Sneeuw placht al vroeg in het najaar te vallen. Op de boerderij leerde hij de betekenis van hard werken en in zijn gehele leven heeft hij altijd al zijn aandacht gegeven aan de taken die hij te verrichten had.

Toen hij ongeveer vijftien jaar oud was, gebeurde er iets dat typerend is voor zijn karakter. Terwijl hij het vee opdreef werd hij van zijn paard geworpen. Toen hij overeind krabbelde zag hij dat drie vingers van zijn linkerhand bij het gewricht gebroken waren. Ze waren zo verwrongen dat ze achterover tegen zijn hand lagen en de botjes van zijn middelvinger staken door het vlees. Met voor hem karakteristieke moed pakte hij zijn vingers beet, zette ze weer in de juiste positie, steeg op en reed naar een dokter. De dokter verwonderde zich over de kordate jongen. De botjes zaten allemaal op de juiste plaats en de dokter hoefde alleen maar het vlees te hechten.

Als jonge jongen droeg hij een voor zijn leeftijd grote verantwoordelijkheid. Toen het hele gezin op een keer pokken had, was hij de enige die hen verpleegde. Terwijl hij voor de zieken zorgde had hij in drie dagen en twee nachten geen tijd om te slapen. Geen van de burens durfde binnenkomen uit angst voor besmetting. Hoewel zijn schoolbezoek dikwijls werd onderbroken voor de oogst en voor ander werk op de boerderij, waren zijn ouders vastbesloten hem een goede scholing te geven. Hij ging tot en met de derde klas naar een middelbare school in het stadje Aetna, daarna bezocht hij de Knight Academy in Raymond waar hij met succes twee klassen doorliep. Later volg-

de hij een cursus van zes maanden aan de Calgary Normal School, waarbij hij door bij een slager en een kruidenier te werken zijn studiekosten kon betalen.

In 1919 kreeg hij een tweetal posities in het onderwijs aangeboden. Eén ervan was in Hill Spring, niet ver van zijn ouderlijk huis. Hoewel veel verder weg was de andere erg aantrekkelijk omdat hij meer betaald zou krijgen. Zijn liefde voor zijn familie en de Kerk deed hem besluiten de positie als onderwijzend schoolhoofd van een school met drie lokalen in Hill Spring te aanvaarden.

In Hill Spring ontmoette hij in antwoord op zijn dromen en gebeden de knappe, bruinogige onderwijzeres Sara Isabelle Merrill en hij vatte liefde voor haar op. Zij trouwden op 20 december 1919 en dit huwelijk werd later verzegeld voor alle eeuwigheid in de tempel te Alberta, toen deze in 1923 was ingewijd.

Gedurende zijn eerste jaar bij het onderwijs gaf hij les in de eerste en tweede klas van de middelbare school. Omdat er verder nog geen klassen van de middelbare school bestonden gaf hij ieder jaar een opvolgende leergang totdat zijn zes leerlingen uit de tweede klas de vijfde klas hadden doorlopen. Op één uitzondering na, slaagden ieder jaar al zijn leerlingen voor de zware overgangsexamens die door de overheid werden afgenomen.

In de herfst van 1922 vertrok Eldon met zijn zes leerlingen uit Hill Spring om samen met hen de zesde klas te doorlopen in Cardston. Zij hadden dus de unieke belevenis samen met hun vroegere leraar hun diploma te behalen. Het jaar daarop keerde hij weer op zijn vroegere post in Hill Spring terug. Dit waren de crisisjaren en omdat

leerkrachten slecht betaald werden moesten de Tanners hun karig loon aanvullen. Daarom verkochten zij hun enig bezit, een mooie, nieuwe Ford. Het geld gebruikten zij als eerste aanbetaling op een kleine winkel, die onder schooltijd open was. In die dagen kon je in zo'n winkel van alles kopen, vanaf stoffen tot landbouwwerktuigen. Het ging met de winkel zo voorspoedig dat hij zijn baan in het onderwijs opgaf en de winkel met zijn postkantoorje ging exploiteren. Hij verzorgde zelf de bevrachting vanaf Lethbridge en Cardston.

Later werd president Tanner leeraar aan een middelbare school in Cardston en verhuisde er met zijn gezin heen. Tijdens zijn achtjarig verblijf in Cardston was hij lid van de gemeenteraad, hoofd van een basisschool, hopman en raadgever van een bisschop, later bisschop van Cardston First Ward.

Hij bewees zijn nederigheid en leiderscapaciteiten tijdens deze periode als raadgever in de bischop en adviseur van het quorum van diakenen. Sommige jongens waren nooit op de vergaderingen verschenen. Toen hij hen thuis opzocht ontdekte hij al spoedig de reden. Zij hadden geen zondagse kleren en schaamden zich voor hun overalls. Hij maakte een afspraak met de jongens en vergaderde de volgende zondag tijdens de priesterschapsvergadering samen met hen in overall. Onnodig te zeggen dat hij door deze jongens op de handen werd gedragen; al gauw waren ze volledig actief.

In deze periode vulde hij zijn onderwijzersalaris aan door de verkoop van verzekeringen en herenkostuums. Ook had hij een aantal koeien en zijn twee oudste dochters ventten dagelijks melk uit,

soms wadend door dikke sneeuw, met melkflessen om hun middel en over hun schouders gebonden. Zuster Tanner maakte zelf alle kleding voor de vijf dochtertjes en iedereen in het gezin had veel te doen. Hun dochter Ruth heeft eens gezegd: „In die crisisjaren leek het wel of alle andere kinderen wisten dat ze het slecht hadden. Maar wij wisten dat niet; wij hadden het veel te druk om aan zulke dingen te denken.“

Zó leerde president Tanner zijn kinderen al vroeg de belangrijkheid van hard werken en betrouwbaarheid. Een enkele keer strafte hij zij kinderen door hun een pak voor de broek te geven, maar meestal keek hij hen gewoon heel streng aan. Ruth weet nog dat ze wel eens dacht: „O, dat kan ik niet doen. Stel je voor dat papa naar me kijkt!“ De vijf meisjes aanbaden hun papa; en hoewel hij de wind eronder had gaf hij vlug complimentjes en troostte hij hen als zij zich hadden bezeerd of ziek waren.

Hij spreekt in het openbaar weinig over zijn liefde en waardering voor zijn vrouw. Die blijkt echter uit de manier waarop hij naar haar kijkt of haar hand aanraakt als hij

haar stoel voorbijgaat om zijn plaats op het podium in de Tabernakel in te nemen. Zij is een geweldige bron van inspiratie en kracht voor hem.

In 1935 was er in de provincie Alberta een nieuwe politieke partij, die snel in betekenis toenam en president Tanner liet zich overreden zich voor een ambt in de politieke kandidaat te stellen. In die periode werd hij gekozen als lid van de wetgevende macht in de Social Credit Government. Hij moest nu met zijn gezin van Cardston naar Edmonton verhuizen, maar niet dan nadat hij samen met zijn vrouw deze zaak zorgvuldig en in gebed in overweging had genomen.

Hoewel president Tanner nog nooit een zitting had bijgewoond, werd hij benoemd tot voorzitter van het Huis van Afgevaardigden. In zijn functie als voorzitter van dit Huis van drie en zestig Afgevaardigden toonde hij zijn organisatie talent. Hij studeerde dag en nacht om zich met de parlementaire procedures vertrouwd te maken. Hij heeft later weleens opgemerkt, dat het wel leek of zijn hele leven bestond uit een serie opdrachten waarop hij niet was

voorbereid en dat hij gedwongen werd zijn best te doen om de zaak onder de knie te krijgen.

Zijn bekwaamheid en latente vermogens werden door de premier van Alberta, Mr. Aberhart opgemerkt. Deze vroeg hem in december 1936 lid te worden van zijn kabinet. Hij dacht dat hij nu wel gevraagd zou worden de portefeuille van Onderwijs of Gemeentelijke Zaken onder zijn hoede te nemen. Hij werd echter benoemd tot Minister van Land en Mijnen, welk ambt later werd uitgebreid tot twee portefeuilles, n. l. Mijnen en Delfstoffen en Land- en Bosbeheer. Als minister van deze twee departementen was hij verantwoordelijk voor het beheer van alle natuurlijke rijkdommen, inclusief de enorme aardgasreserves van Alberta — een slapende reus. Er lagen grote mogelijkheden in het verschiet, niet alleen voor president Tanner maar ook voor de provincie, toen hij zijn programma begon te organiseren om het gas te conserveren in stalen flessen.

De door hem ingevoerde wetgeving stond model voor andere Canadese provincies en zelfs voor andere landen. Hij liet Alberta uit-

De eerste woning van de familie Tanner en hun eerste kind, in 1921.

groeien tot de enige provincie die vrij was van staatsschuld.

Hij en zuster Tanner kweten zich met warme en hoffelijke waardigheid van hun verplichtingen als gastheer en gastvrouw en maakten voor zichzelf en de Kerk daarvoor veel vrienden.

Zij werden door vele invloedrijke mannen en vrouwen in Canada en Groot Britannië bewonderd en gerespecteerd. In Engeland brachten zij op diens verzoek een bezoek aan de thans overleden her-

tog van Windsor. Zij ontmoetten er ook lord Beaverbrook en andere hooggeplaatste regeringsfunctionarissen. Het deed hun veel genoegen om samen met prinses Elisabeth de padvindsters in Zuid Alberta te mogen inspecteren. Toen zij later koningin was, zijn de Tanners uitgenodigd voor een diner bij de koningin en prins Philip.

Zij zijn een maand de gasten van de regering van Barbados geweest, in West Indië, om behulp-

zaam te zijn bij het ontwerpen van de wetgeving van dat land op het gebied van olie en gas.

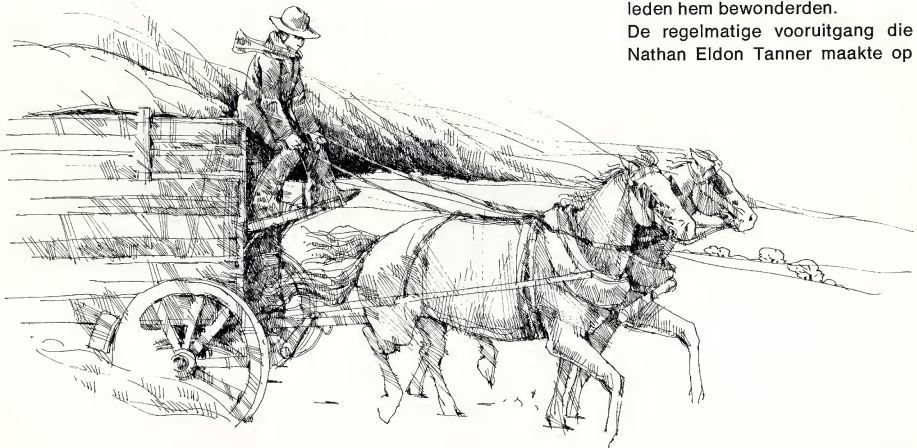
N. Eldon Tanner is zijn leven lang steeds onwrikbaar geweest in zijn trouw en toewijding aan de beginselen van het Evangelie.

In de zestien jaar, dat hij deel uitmaakte van de regering in Edmonton was hij president van de kerkelijke gemeente Edmonton. Deze gemeente had oorspronkelijk slechts vijftien leden, en ze vergaderden in een kleine zaal op een tweede verdieping. De bouw van het eerste kerkgebouw was voor de heiligen een waar hoogtepunt. Hun aantal beliep toen 350. Wij allen waren zeer verheugd, toen er een mooi godsdienstinstituut werd opgetrokken voor de leden van de Kerk, die aan de universiteit studeerden. Samen met de andere leden werkte hij in werkkleding mee aan de bouw, niets lag beneden zijn waardigheid. Zuster Brown en ik woonden ruim een jaar in Edmonton, in de tijd dat Eldon daar gemeentepresident was. Het was voor ons hartverwarmend te zien, hoe groot zijn invloed was, en hoe leden en niet-leden hem bewonderden.

De regelmatige vooruitgang die Nathan Eldon Tanner maakte op

President en zuster Tanner een paar maanden na hun huwelijk, toen zij beiden in het onderwijs zaten.

velerlei gebied illustreerde op duidelijke wijze zijn voortdurende bereidheid tot het op zich nemen van verantwoordelijkheden en zijn verheven instelling steeds weer nieuwe taken uit te voeren. Het is duidelijk dat hij deze taken aankon door de groei die hij had doorgemaakt en door het succes dat hij had behaald met andere bezigheden.

In 1952 besloot hij dat hij in dienstverband genoeg voor de regering had gedaan; hij trad af en verhuisde naar Calgary. Daar werd hij president-directeur van de nieuwe firma Merrill Petroleums of Canada. Die functie bekleedde hij gedurende ongeveer twee jaar en niet zonder financieel voordeel.

In 1954 werd hij aangezocht de leiding op zich te nemen van de Trans-Canada Pipelines Ltd. Deze maatschappij had een project van 350 miljoen dollar ter hand genomen voor de bouw van een pijpleiding dwars door Canada van Alberta naar Montreal. Doch de uitvoering werd gestagneerd door onenigheden, rivaliteit en een bureaucratie die ingewikkelde eisen stelde. De topfiguren van de maatschappij waren van mening

dat Nathan Eldon Tanner de enige man in heel Canada was, die tussen de verschillende belangengroepen een compromis tot stand zou kunnen brengen, zodat er een pijpleiding kon worden aangelegd die aan de wettelijke voorschriften zou voldoen. In eerste instantie weigerde hij erop in te gaan. Doch toen Ernest Manning, de premier van de provincie Alberta en C. D. Howe, minister van handel en industrie van Canada een beroep deden op zijn liefde voor z'n vaderland, verliet hij met tegenzin zijn nieuwe oliemaatschappij, en nam de verantwoordelijkheid voor deze kolossale onderneming op zich. Kort daarvoor was hij aangesteld als ringpresident van de nieuwe ring Calgary.

Hij wilde daarom niet naar Toronto verhuizen, waar de maatschappij haar hoofdkantoor zou krijgen. Omdat zijn diensten van het grootste belang werden geacht besloot de onderneming het hoofdkantoor in Calgary te vestigen. Dit vereiste veelvuldige reizen naar het oosten van Canada, maar hij was ieder weekeinde thuis om zijn kerkelijke plichten te kunnen nakomen. In zijn gehele leven had de Kerk altijd de eerste plaats ingenomen, want hij gelooft beslist dat als we eerst het Koninkrijk Gods zoeken en Zijn gerechtigheid, al het goede ons extra zal worden toegeworpen. Zo begon het gigantische project

Broeder Tanner in 1939 (rechts), toen hij als Minister van Mijnen en Delfstoffen van Alberta naar Engeland reisde.

Op andre bladzijde

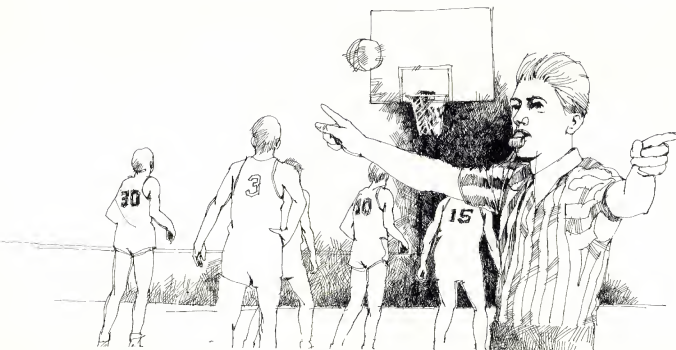
Boven:

In januari 1949, tijdens een bijeenkomst van padvinders te Lethbridge, waar N. Eldon Tanner naast een jonge padvinder zat.

Tijdens zijn toespraak vroeg een bestuurslid beiden op te staan. „Zo is hij nu,” zei hij op de padvinder duidend, „en zo moet hij worden,” wijzend naar president Tanner.

Onder:

Deze foto werd in 1940 gemaakt toen hij verantwoordelijk was voor twee departementen.

van de aanleg van 3200 kilometer pijpleiding door vijf provincies heen. Het gas zou worden betrokken van honderden firma's, en in heel Canada en in sommige delen van de Verenigde Staten worden verkocht. Zoals één autoriteit het uitdrukte: „Het was het grootste project sedert de bouw van de transcontinentale spoorlijn en in minder dan vier jaar kwam het gereed.“ Toen zijn vijfjarig contract in 1959 afliep, ging het de maatschappij voor de wind en had hij de blijvende waardering van zijn landgenoten verworven.

Toen president en zuster Tanner in 1952 naar Calgary verhuisden, was zijn eerste opdracht in de Kerk die van huisonderwijzer. Zuster Tanner herinnert zich: „De eerste avond toen hij na het huisonderwijs thuiskwam, vroeg ik hem hoe hij het vond huisonderwijzer te zijn. Ik dacht dat hij zich wellicht een beetje onwennig zou voelen na in Edmonton zestien jaar gemeentepresident te zijn geweest. Zijn antwoord verraste en verheugde mij tegelijk. President Tanner zei: „Als iedere huisonderwijzer werkelijk deed wat de Here van hem verwacht, zou de bisschop het maar half zo druk hebben.“

Later werd hij tot lid van de hoge raad van de ring Lethbridge geroepen, en op 15 november 1953 toen de ring Calgary werd opgericht, werd hij de eerste ringpresident daarvan.

De eerstvolgende zeven jaar woonden president en zuster Tanner in Calgary erg naar hun zin. Hun vrienden, kinderen en kleinkinderen woonden in hun omgeving.

De Tanners hebben altijd een nauwe familieband gekend. Ook nu nog is hij zoveel mogelijk bij zijn vijf dochters, zesentwintig kleinkinderen en drie achterkleinkinderen.

President en zuster Tanner lieten in Calgary het „droomhuis“ bouwen waar ze reeds lang voorbereidingen voor hadden getroffen. Maar toen ze er nog maar net in woonden werd hij geroepen als assistent van de Raad der Twaalven, zodat ze verhuisden naar Utah.

Zijn onbaatzuchtige toewijding aan het werk van de Here vond uitdrukking in zijn aanvaarding van zijn roeping, en in de algemene conferentie verklaarde hij:

„Ik zal mijn best doen. Ik ben bereid mijn leven aan het werk des Heren te wijden.“ Hij werd aangesteld op 9 oktober 1960.

Bijna onmiddellijk werd hem verzocht president David O. McKay en mij te vergezellen naar Londen om de inwijding bij te wonen van het nieuwe kerkgebouw aan Hyde Park, en te assisteren bij de oprichting van ringen in Groot Britannië en Nederland.

Vier dagen na de oprichting van de ringen, werd hij geroepen om in Londen te dienen als president van de West Europese zending. Daartoe behoorden de zendingen op de Britse eilanden, twee zendingen in Frankrijk en de Nederlandse Zending.

In oktober 1962 werd ouderling Tanner geroepen als lid van de Raad der Twaalven, en hij werd in januari 1963 naar Salt Lake City teruggeroepen om het presidentschap van de Genealogische Vereniging op zich te nemen. Deze functie bekleedde hij enige tijd. Op 4 oktober 1963 werd hij door president McKay geroepen als tweede raadgever in het Eerste Presidentschap. Na het overlijden van president McKay in januari 1970 werd hij benoemd tot tweede raadgever van president Joseph Fielding Smith. Na het overlijden van president Smith in juli 1972, werd president Tanner benoemd tot eerste raadgever van onze geliefde president Harold B. Lee.

De Kerk groeit momenteel enorm. Bij al de gewichtige beslissingen die de Algemene Autoriteiten moeten nemen, spelen het oordeel en de nederigheid van president Tanner een belangrijke rol. Hij heeft een groot begrip en mededogen. Zijn toewijding spreekt uit de woorden die hij uitte bij het aanvaarden van zijn roeping als lid van het Eerste Presidentschap:

„Ik dank u in alle nederigheid voor uw vertrouwen en ondersteuning. Ik beloof plechtig jegens God en u allen al hetgeen waarmede de Here mij heeft gezegend te zullen gebruiken voor het opbouwen van het koninkrijk van God.“

Toen de secretaresse van president Tanner, LaRue Sneff, werd gevraagd hoe zij over haar werkgever dacht, antwoordde ze: „De doelmatigheid en kundigheid waarmee hij te werk gaat en de snelheid waarmee hij iets afwikkelt, verbazen me steeds weer. Hij is een uiterst nauwkeurig waarner.“

Een aantal collega-direkteuren van destijds heeft me verteld dat ze zijn eerlijkheid op hoge prijs stelden en ook dat hij altijd beide kanten van een zaak overweegt. Ze stelden zijn mentaliteit om recht door zee te gaan op hoge

prijs omdat ze zo altijd wisten waar ze aan toe waren. Hij is erg loyaal en sluit geen compromis als er rechtvaardige beginselen in het gedrang komen.

„Hij is hoffelijk en vriendelijk voor bezoekers en ontmoet vooral graag jongeren. De medewerkers op zijn kantoor waarden zijn gevoel voor humor en zijn nimmer aflatende vriendelijkheid en het begrip dat hij voor hen heeft.“

President Tanner is een man wiens leven een rots is in de branding der tijden. Zijn leven getuigt dat men terug moet keren tot een hechte kern van geestelijke waarden, wil men als individu of gemeenschap niet ten onder gaan. Hij weet dat de mens als kind van God in dit leven een goddelijk doel heeft. Geestelijke rijpheid kan alleen in het hart van de mens tot stand worden gebracht. Dat

heeft hij in zijn leven wel bewezen. Het is een man met buitengewone leidinggevende capaciteiten, onkreukbaar, in zijn openbare ambten bekend om zijn niet aflatende eerlijkheid. Zelfs zijn politieke tegenstanders gaven toe dat hij een betrouwbaar en eerlijk man was. Hij is nederig en diep gelovig, moedig en standvastig, toegewijd en een kundig kerkelijk leider, verknocht aan zijn vrouw en kinderen. Niet veel van hen die tot een hoge post in de Kerk zijn geroepen kunnen bogen op een rijker erdeel, een meer uiteenlopende scala van voorbereiding en onderwinning dan Nathan Eldon Tanner. Ik koester diep respect en grote broederlijke liefde voor deze man. Moge de Here hem zegenen en steunen in zijn hoge roeping.

Een familiefoto uit 1936 met president Tanner, dochter Helen en zuster Tanner vooraan; dochters Isabelle, Zola, Beth en Ruth achteraan.

President en zuster Tanner thuis te Salt Lake City.

„President Tanner is een man wiens leven een rots is in de branding der tijden. Zijn leven getuigt dat men terug moet keren tot een hechte kern van geestelijke waarden, wil men als individu of gemeenschap niet ten onder gaan.”

Ringpresident Tanner tijdens een uitstapje, 1959.

President Marion G. Romney heeft reeds vroeg in zijn leven geleerd zelfstandig op te treden, zoals trouwens vele leden van de Kerk van zijn leeftijd. Hij verhuisde bij zijn ordening als lid van de Raad der Twaalven op 6 oktober 1951. Dat had hij echter samen met zijn gezin al meer moeten doen. De leiding van de welzijnszorg waaraan hij zijn rijke inspiratie heeft gegeven, was niet het begin maar de voortzetting van een leven op organisatorisch niveau. Zijn ervaring reikte al verder dan de ring of de wijk. Hij was er van jongsaf mee opgegroeid. De welzijnszorg was hem op het lijf geschreven. Marion G. Romney werd op 19 september 1897 in Colonia Juarez (Mexico) uit Amerikaanse ouders geboren. Zijn vader heette George S. Romney en zijn moeder Artemesia Redd. Hij zat op de scholen van de kolonisten. Hij studeerde verder in Oakley (Idaho) en later aan Ricks Academy (nu College) in Rexburg (Idaho), dat wil zeggen na de revolutionaire activiteiten van opstandelingen in noordelijk Mexico, waardoor de kolonisten zich naar het noorden moesten terugtrekken. Hij behaalde in 1926 een bacca-

laureaat in de wetenschappen aan de universiteit van Utah en in 1932 in de rechten. In zijn roeping als algemene autoriteit is zijn rechtenstudie voor ons bij besprekingen van zaken in verband met de rechtskundige facetten van de samenleving van groot nut geweest. Nadat hij tot de balie was toegelaten, oefende hij elf jaar lang zijn rechtspraktijk uit en deed hij dienst als tweede officier van justitie. Hij deed eveneens dienst in de wetgevende macht van de staat en in het leger der Verenigde Staten.

Zijn leiderscapaciteiten blijken duidelijk uit zijn leidinggevende posities. Hij is bisschop van de 33e wijk in Salt Lake City geweest. Voor sommige leden is hij nog steeds hun bisschop. Hij was president van de ring Bonneville. Op 6 april 1941, 32 jaar geleden, werd hij geroepen als algemene autoriteit van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. De eerste tien jaar was hij assistent van de Raad der Twaalven en daarna lid van de Raad der Twaalven.

In elk comité en in iedere functie heeft hij met dezelfde grote liefde zijn opdrachten uitgevoerd.

President Marion G. Romney

Toonbeeld van rechtvaardigheid

DOOR SPENCER W. KIMBALL
van de Raad der Twaalven

DE kleine STER

VOOR DE KINDEREN · JUNI 1973

Debora

DOOR MARY L. LUSK

Tekeningen van JUDY CAPENER

De kinderen Israëls hadden het zwaar te verduren. De goddeloze Jabin, Koning der Kanaänieten, had zijn overste Sisera gezonden om hen te onderwerpen. Overste Sisera kwam met al zijn mannen en met negenhonderd ijzeren wagens, die door snelle paarden werden voortgetrokken. Gedurende twintig jaren onderdrukten zij de kinderen Israëls.

In die tijd was Debora, die een profetes was, de huisvrouw van Lappidoth, rechter over Israël. Debora woonde op de bergen van Efraïm in een huis onder de palmen. Zij was God niet vergeten en de kinderen Israëls gingen op tot haar ten gerichte.

Debora wilde haar volk helpen. Op een dag zond zij iemand naar Barak, een sterke jongeman, en zij zei de tot hem: „Heeft de Heere, de God Israëls, niet geboden: Ga heen en trek op den berg Thabor, en

neem met u tienduizend man, van de kinderen van Nafthali, en van de kinderen van Zebulon? En ik zal aan de beek Kison tot u trekken Sisera, den krijgsoverste van Jabin, met zijn wagenen en zijn menigte; en Ik zal hem in uw hand geven?“ (Richteren 4:6, 7.)

En Barak zeide tot Debora: „Indien gij met mij trekken zult, zo zal ik heentrekken; maar indien gij niet met mij zult trekken, zo zal ik niet trekken.“ (Richteren 4:8.)

„Ik zal zekerlijk met u trekken,“ antwoordde Debora, „behalve dat de eer de uwe niet zal zijn op deze weg, dien gij wandelt; want de Heere zal Sisera verkopen in de hand ener vrouw.“ (Richteren 4:9.)

Barak bracht een groot leger van dappere jonge Israëliëten op de been en zij trokken ten strijde tegen de overste van de goddeloze koning Jabin. En Debora ging met hen mee. Toen zij over de vlakten marcheer-

den ontmoetten zij Heber, de Keniet, die zijn tenten daar had opgeslagen. Heber boodschapte Barak dat de goddeloze overste Sisera op den berg Tabor getogen was.

Toen Sisera bemerkte dat Barak met tienduizend man in aantocht was, riep Sisera zijn negenhonderd ijzeren wagenen en al het volk, dat met hem was, bijeen en zij trokken ten strijde tegen de kinderen Israëls.

En Debora zeide tot Barak: „Maak u op; want dit is de dag, in welken de Heere Sisera in uw hand gegeven heeft; is de Heere niet voor uw aangezicht henen uitgetogen?“ (Richteren 4:14.)

De Heere hielp Barak en de kinderen Israëls. De soldaten van de goddeloze koning trachtten te ontsnappen, maar zij werden allen gedood. Alleen Sisera wist te ontkomen. Hij vluchtte over de vlakke en kwam bij de tent van Jaël, de vrouw van Heber, de Keniet, aan.

Jaël ging uit, Sisera tegemoet, en zeide tot hem: „Wijk in, mijn heer, wijk in tot mij, vrees niet!“ (Richteren 4:18.) En hij week tot haar in de tent, en zij bedekte hem met een deken. Sisera vroeg Jaël wat water want hij had dorst. Jaël opende een fles melk en gaf hem te drinken.

Sisera vroeg vervolgens aan Jaël om in de opening van de tent te gaan staan. Hij gaf haar de opdracht dat zij moest zeggen dat er niemand was als er iemand zou komen, die vroeg: is hier iemand?

Sisera verzonk snel in een diepe slaap. Jaël nam een tentharing, een tentpin en met een hamer dreef zij de pin in de slaap van zijn hoofd zodat hij in zijn slaap overleed.

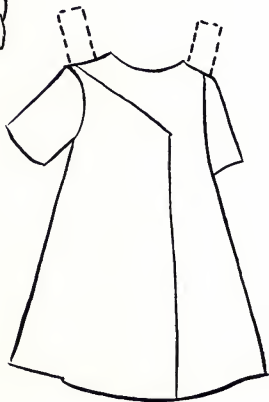
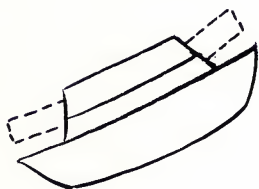
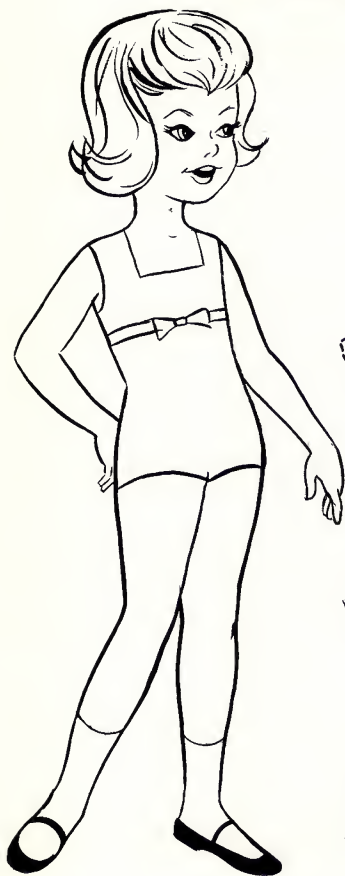
Toen Barak Sisera vervolgde, ging Jaël hem tegemoet en zeide tot hem: „Kom, en ik zal u den man wijzen, dien gij zoekt.“ Toen Barak in haar tent kwam lag Sisera daar dood.

„Alzo heeft God te dien dage Jabin, den koning van Kanaän, ten ondergebracht, voor het aangezicht der kinderen Israëls. En de hand der kinderen Israëls ging steeds voort, en werd over Jabin totdat zij hem hadden uitgeroeid.“ (Zie Richteren 4:22-24).

Voorts zongen Debora en Barak: „Looft den Heere, van het wreken der wraken in Israël, van dat het volk zich willig heeft aangeboden. Hoort, gij koningen, neemt ter oren, gij vorsten! Ik, den Heere zal ik zingen, ik zal den Heere, den God Israëls, psalmzingen.“ (Richteren 5:2-3.)

Popje van papier

DOOR BEVERLY JOHNSTON

**Van
vriend
tot
vriend**

De extra lading

Door ouderling A. THEODORE TUTTLE
van de Eerste Raad van Zeventig

Vele jaren geleden werd bij ons thuis voornamelijk hout gestookt. In de nazomer en in de herfst trokken wij met onze wagen en een span paarden de bergen in om boomstammen te halen. De wagen bestond slechts uit twee voor- en twee achterwielen die door een stevige hardhouten steunbalk met elkaar verbonden waren.

De mannen en jongens vertrokken 's morgens vroeg. Dikwijls begonnen zij al voor zonsopgang aan de lange reis. Moeder maakte de middagmaaltijd klaar en de jongens reden met de platte wagen.

Op een gegeven moment verlieten wij de hoofdweg en volgden dan de karresporen langs de ravijnen. De paden waren smal, steil en rotsachtig.

Het ging erg langzaam, maar als wij er tenslotte waren, gingen we gelijk aan de slag.

Nadat de bomen geveld waren trok een van de paarden de stammen naar de wagen. Daar moesten wij ze op de wagen rollen of tillen. Dikwijls waren de stammen zo lang dat ze aan de achterzijde van de wagen overhingen. Als het hout opgeladen was werden de stammen aan de voor- en achterzijde stevig vastgesjord. Vervolgens maakten wij nog

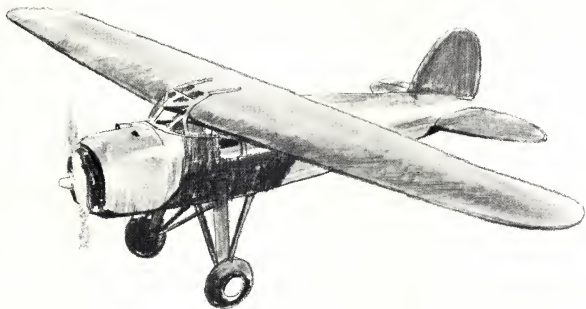
6 stammen met een ketting vast aan de achterzijde van de wagen. We lieten deze over de grond slepen. De last was erg zwaar, en ik vroeg mij in het begin af waarom de zwoegende paarden deze extra stammen over het ruwe terrein moesten slepen. Maar al spoedig wist ik waarom. Bergopwaarts was het erg zwaar, maar bergafwaarts? Met zo'n zware lading was dat gevaarlijk! Het was erg moeilijk voor de paarden de zwaarbeladen wagen tijdens de afdaling tegen te houden, zelfs met de remmen zou de wagen niet te houden zijn.

De paarden moesten alles geven om de wagen onder controle te houden. De zware stammen, die achter de wagen aansleepten, remden voldoende af zodat de paarden de wagen nu wel konden tegenhouden. Op deze wijze werden de paarden niet vooruit geduwd en was er geen gevaar van in het ravijn storten.

Als de lading de afdaling overleefd had en de stoet de hoofdweg door het gebergte weer bereikt had, werd de sleep losgemaakt en langs de weg neergegoooid. Later werden de stammen opgehaald, wanneer er voldoende bijeen waren voor een wagenlading.

Soms vragen jonge mensen zich af waarom zij zware lasten moeten dragen, zichzelf moeten beheersen en zich aan de regels van hun ouders moeten houden. Ouders weten echter dat zij zulke lasten moeten dragen. Zij weten dat wij „remmen“ nodig hebben en dat een extra „last“ ons soms helpt niet in de „afgrond“ te storten. Ongetwijfeld worden wij zo nu en dan door deze extra lasten gesterkt en deze remmen ons een beetje af om ons te helpen op het goede pad voort te gaan.

Wat wij in ons leven vooral moeten leren is gehoorzaam te zijn aan de wetten van God, door Zijn geboden na te leven. Soms wordt er van ons verlangd dat wij lasten moeten dragen waarvan wij denken dat ze te zwaar of te moeilijk zijn. Als wij echter begrijpen waarom wij deze lasten moeten torsen zien wij in het algemeen wel in dat onze wijze en liefdevolle hemelse Vader ons leven leidt en zegent.

De vliegende postbode

DOOR LINDA R. GUNDRY

Tekeningen van JERRY THOMPSON

Peter Ahgook zuchtte diep en keek uit naar het vliegtuigje dat dagelijks de post kwam brengen. Het vliegtuigje cirkelde in de zuivere lucht van Alaska. Nog even, en dan zou de piloot zijn toestel op de smalle strook aarde, die dienst deed als vliegveld van Chalkyitsik, aan de grond zetten.

In de blokhut, die het enige gebouw van het vliegveld vormde droomde Peter dat hij ook eens met een vliegtuig door de wolken zou scheren en het toestel op de bobbelige startbanen van de dorpjes in Alaska sierlijk aan de grond zou zetten.

„Piloot,“ bromde hij in zichzelf. „Peter Ahgook, piloot.“

Zijn vriend Sam Pitka lachte en dat maakte dat hij opschrikte uit zijn dagdroom.

„Waarom lach je?“ vroeg Peter. Hij richtte zijn starende blik op zijn vriend.

„Terwijl jij naar het vliegtuig keek, keek ik naar jou.“ Sam begon te grinniken. „Dagdroom je weer?“

Peter voelde zijn gezicht rood worden en hij wendde zijn hoofd af om zijn verlegenheid niet te laten merken. Hij voelde dat zijn vriend naar hem keek. „*Is het soms zo grappig dat ik piloot wil worden?*“ vroeg Peter zich af.

Plotseling hoorde Peter zichzelf de vraag stellen: „Waarom zou ik niet

mogen kijken hoe mijn vriend Mike zijn toestel aan de grond zet?"

„Ik wist niet dat hij je vriend was!“ zei Sam verbaasd.

„Toch is het zo,“ zei Peter en hij probeerde vertrouwen te wekken. Nu wenste hij dat hij had nagedacht vóór hij had gesproken, maar het was al te laat. Hij moest maar proberen er het beste van te maken.

„Als jullie vrienden zijn,“ vroeg Sam hoopvol, „kun je hem dan misschien vragen of wij heel even in het vliegtuig mogen zitten?“ Nog voor Peter kon antwoorden, waren er nog vier kinderen bij gekomen. Zij waren ook gekomen om naar de landing van het vliegtuig te kijken.

„Hoorde ik jullie zeggen dat wij in het postvliegtuigje mogen zitten?“ vroeg de een. „Dat is fantastisch!“ riep een ander.

Peter deed net of hij zo met zijn gedachten bij de landing was dat hij hen niet hoorde. Hij hield zijn ogen op het vliegtuig gericht, toen dit de grond raakte, nog verschillende malen opsprong en vervolgens naar het einde van de baan taxide.

Het postvliegtuigje stopte vlak bij de blokhut. De piloot stapte met een postzak in zijn hand uit het vliegtuig.

„Ga je het aan je vriend vragen?“ wilde Sam weten.

Peter voelde zich diep ongelukkig. Hij kon een man die hij niet kende, zo'n grote gunst niet vragen. Hij keek nog even naar het toestel en draaide toen zijn hoofd om en zei tot zijn vriend Sam: „Sam, ik geloof dat ik dat ook gedroomd heb. Ik ken de piloot helemaal niet. Ik weet niet eens hoe hij heet.“ Peter had niet gemerkt dat de piloot nu vlak bij de blokhut stond. Peter zag eigenlijk helemaal niets. Hij zat op de bank en liet zijn hoofd zakken. De kinderen renden naar het vliegtuig om het van dichtbij te bekijken, terwijl Peter daar helemaal alleen zat te denken. Hij was kwaad op zichzelf. Nu Sam wist dat hij de waarheid niet gezegd had, vroeg hij zich af of Sam hem nog ooit vertrouwen zou.

Peter vestigde zijn aandacht op het vliegtuig. Het was een klein vierpersoons toestel, blauwgeschilderd met een zilveren streep er overheen. Hij vroeg zich af hoe het zijn zou als je op de plaats van de piloot zou zitten. Zijn neef Fred had hem vorige week vanuit Fort Yukon over een vriendelijke piloot geschreven. Fred mocht van de piloot in het

vliegtuig stappen en hij mocht zelfs op de plaats van de piloot zitten, precies achter de apparatuur. *Mis-schien kan ik wel bevriend worden met deze piloot als hij het eens niet zo druk heeft*, dacht Peter.

Peter wist niet hoelang hij had zitten denken toen hij plotseling een grote hand op zijn schouder voelde.

„Hoe heet jij, jongen?“

„Peter – Peter Ahgook,“ stamelde hij.

„Ik heet Ben. Ik hoorde je met je vriendjes praten. Ik wilde je zeggen dat ik van eerlijke jongens houd.“

De piloot had zijn hand nog steeds op de schouder van Peter en plotseling voelde hij zich gelukkig. Peter stamelde een beetje. Hij vertelde Ben dat hij het blauw-witte vliegtuigje mooi vond en dat hij ook piloot wilde worden.

De piloot lachte vriendelijk. „Weet je wat,“ zei hij, „een dezer dagen, als ik wat tijd over heb, mag jij in het vliegtuig klimmen en kun je het toestel van binnen zien. Vind je dat fijn?“ Peter kon zijn oren nauwelijks geloven. „Nou en of!“

„Dat is afgesproken. Wil jij nu even deze postzak voor mij dragen?“

Peter sjouwde de zware postzak achter zijn nieuwe vriend aan. Hij

was nog nooit zo gelukkig geweest. Zijn hele gezicht straalde.

Welke clowns zijn precies eender?

DOOR BEVERLY JOHNSON

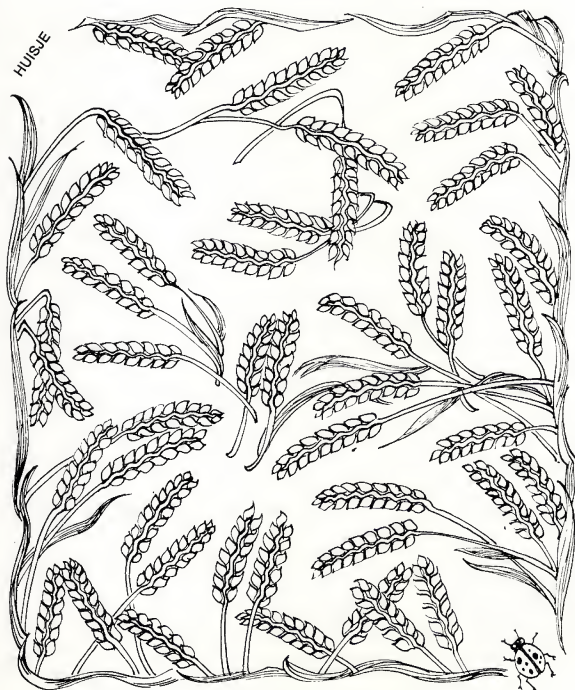
Puntenpuzzel

DOOR CAROL CONNER

Doolhof van korenaren

DOOR ANN STACEY

Hij heeft deze ruim 30 jaar samen met zijn broeders veel gedaan voor het zendingswerk. Speciale opdrachten voerden hem naar Mexico, Europa, Azië. Naast het zendingswerk kreeg ook het huisonderwijs zijn speciale aandacht. Dat lag hem na aan het hart, zozeer dat hij zijn bisschop zelfs heeft verzocht hem als huisonderwijzer aan te stellen en hem een jonge metgezel te geven. Volgens hem dient er al een huisonderwijzer aangewezen te zijn vóór de vreemdelingen in de buurt komen wonen, want ze hebben een vriend nodig. De huisonderwijzers dienen de vreemdeling die morgen zal komen, vandaag al te kennen. Het is goed naar de avondmaalsvergadering te gaan. Hij geeft het voorbeeld door in zijn wijk de avondmaalsvergadering bij te wonen, ijs en weder dienende. Stap eens rond etenstijd binnen bij de Romneys dan hoort u net als overal het nederige mormoonse gebed uitspreken. Dat doen ze zo al bijna een halve eeuw. Als de tiendenregisters zouden worden geopend, dan blijkt dat het gezin Romney ook in dezen het Evangelie naleeft en liefde jegens de Here betoont.

Hij is zich zeer bewust van Gods tegenwoordigheid, wat niet van iedereen kan worden gezegd.

Toen hij Mexico als werkgebied kreeg, vervulde het ons met dankbaarheid te zien met hoeveel zorg en interesse hij land en volk daar tegemoet trad. Hij begon hun taal, denkwijze en noden te bestuderen. De heiligen in Mexico zijn hierdoor enorm gezegend. Je zou kunnen zeggen dat hij met vooruitziende blik plannen maakte voor dat gebied. Er zijn nu duizenden Mexicaanse kinderen die het voor een groot deel aan president Romney te danken hebben dat zij naar school kunnen gaan.

Sommigen van ons dachten dat hij in het bijzonder van de Mexicanen had leren houden. Maar toen vond er een verandering plaats in de taakverdeling en kreeg hij Zuid-Afrika, West-Europa, Scandinavië en Azië toegewezen. Zijn interesse voor de andere volkeren met al hun behoeften en problemen was net zo groot als zijn interesse voor het Mexicaanse volk. Wij kwamen dus tot de conclusie dat dit niets met persoonlijke voorliefde te maken had maar dat deze geweldige man zich bewust was van zijn uitgebreide taak, hoe die ook mocht

zijn en dat zijn liefde naar de gehele mensheid uitging. Om het met de woorden van Henry van Dyke¹ te omschrijven: hij heeft geleerd in honderden talen tot het hart der mensheid te spreken; hij heeft het paleis van de vorst bezocht om hem te vertellen dat hij dienaar is van de Allerhoogste en het huisje van de boer om hem ervan te overtuigen dat hij een zoon van God is.

En nu heeft hij weer een andere taak en is er in zijn hart plaats voor al de mensen van iedere natie. Omdat hij de hele wereld heeft bereisd kent hij de verschillende volkeren en hun cultuur, hun problemen en hun noden. De hele wereld is nu zijn werkterrein.

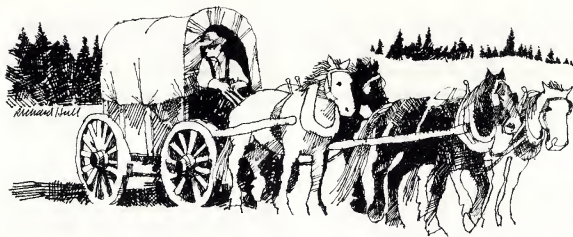
Als zendingeling in Australië, 1921.

Als aanvoerder van het basketball-team van Ricks College 1917–1920.

Als voetballer in Salt Lake City, 1916.

Met groot genoegen zien de leden van de Kerk terug op de groei en vooruitgang die deze zoon van Zion heeft doorgemaakt en hoe hij thans een groot leider is geworden. U hebt hem de ladder zien beklimmen – diaken, priester, ouderling, zendingel. Hij wordt bisschop, ringpresident, assistent van de Twaalven, apostel. En nu vormt hij met president Harold B. Lee en president Nathan Eldon Tanner het Eerste Presidentschap van de Kerk.

Wij, die hem kenden en reeds vele jaren met hem hadden samengewerkt, waren niet verbaasd dat hij gekozen was als raadgever van president Lee. Ieder van ons steunt hem bij deze bijzondere roeping en zal alles doen wat mogelijk is om zijn steentje tot de vooruitgang van het werk dat bestuurd wordt door bekwame handen van deze drie mannen – het Presidentschap – bij te dragen.

„Elk kind komt je vertellen dat God nog vertrouwen heeft in de mens“, zegt Tagore² en wat het kind Marion G. Romney betreft, heeft de Here rustig afgewacht tot deze zijn huiswerk afgemaakt had, ervaring opgedaan had en zich voorbereid had op zijn belangrijke taak.

De enorme leiderskwaliteiten en het standvastige karakter van onze president Romney schijnen ook kenmerkend voor zijn voorouders te zijn geweest. De jonggehuwde

Miles Romney winkelde met zijn vrouw Elizabeth Gaskell in Market Street in Preston in Engeland, toen zij Orson Hyde³ en Heber C. Kimball⁴ het Evangelie hoorden prediken. Hoewel zij twee jaar wachtten voordat zij in 1839 lid van de Kerk werden, waren zij erg onder de indruk. Nadat zij lid waren geworden vertrokken zij naar Amerika, naar Nauvoo (Illinois). Hier werd hun zoon Miles Park geboren, die later hoofd van de uitgebreide familie Romney zou worden. Na verloop van tijd trok het gezin naar de Valleï van het Grote Zoutmeer, waar George een tijdlang werkzaam was aan de tempel te Salt Lake City. Toen zij

op een dag op het tiendenkantoor waren, sprak president Brigham Young hen aan en werden zij geroepen om naar het zuiden naar de „Muddy Mission“ te gaan, en vandaar vestigde het gezin zich in St. George (Utah), wat min of meer het hoofdkwartier van de familie Romney werd.

De familie van president Romney bracht aan moederszijde ook grote mannen voort. Solomon Chamberlain, de grootvader van Artemesia Romney werd samen met Brigham Young lid van de Kerk en heeft persoonlijk de familie van Joseph Smith gekend. Met president Young trok hij naar het westen. Ook hij mende een huifkar.

De geschiedenis van de Romneys in Mexico begon in 1885 toen zij samen met andere heiligen toestemming van de Mexicaanse autoriteiten ontvingen om noordelijk Mexico te koloniseren. Daar werd in 1897 Marion G. Romney geboren.

Elk gezin bouwde zelf zijn eigen huis en de meesten hadden een tuin, een boomgaardje, eigen wei-

land, een veldje met voederbieten en maïs of ander veevoer. Zij waren medeëigenaren van de gemeenschappelijke weiden en Marion en zijn leeftijdgenoten dreven iedere dag de koeien van en naar die weidegrond. Zijn vader leerde hem toen iets dat hem zijn leven lang is bijgebleven. „Ga door met schoffelen totdat alles klaar is.“ Omdat hij de oudste zoon was,

Ouderling Marion G. Romney, zending in Sydney, Australië, 1922.

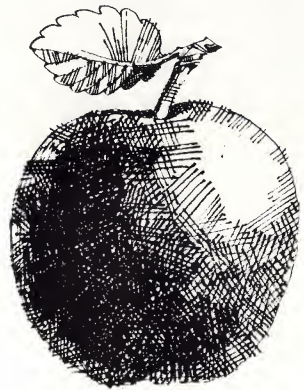
had Marion heel wat te doen; soms had hij het wel een beetje moeilijk als hij in de heuvels het vee hoedde en de andere jongens beneden bij school zag voetballen of basketballen. Hij beroemde zich erop dat hij zo goed was in het melken dat hij een straal koemelk in de bek van een kat kon spuiten die ongeveer drie en een halve meter bij hem vandaan zat. Toen hij met zijn koeien over het pad tussen hun land en dat van de McClellans voortliep, constateerde hij dat de appels van broeder McClellan rijp waren. Hij kon er niet van gaan plukken, dat mocht niet. In plaats daarvan gooide hij stenen naar de koeien die tussen de bo-

men graasden en dan vielen er meestal wel een paar appels. Hij bracht ze naar zijn moeder. „Die appels zijn niet van ons,“ sprak ze vermanend. Het was afgelopen met stenen gooien naar de koeien en deze jongeman kreeg daarmee zijn les in eerlijkheid.

Waarschijnlijk was het op de morgen van de uittocht, toen de vrouwen en kinderen per rijtuig, bus of koetsje op weg gingen naar de trein, dat George S. Romney de vijftien jaar oude Marion bij zich riep en hem zei waar het om draaide. Zij moesten het land verlaten voor hun leven en het terrein rondom het station te Pearson stond vol rijtuigen en paarden. Hij maakte duidelijk dat de mannen in Mexico zouden blijven en dat Marion nu de rol van *man* in het gezin moest vervullen en voor zijn moeder, broers en zusjes moest zorgen, welke avonturen zich ook voordeden de komende reis. De jongeman moest zich plotseling als een volwassene gedragen en het leven begon een nieuwe betekenis te krijgen.

Het gezin verbleef korte tijd in El Paso tot hun echtgenoot en vader weer bij hen was; toen bleven zij een poos in Californië en trokken toen verder naar Oakley (Idaho), zetel van de Cassia Academy. Het was het ideaal van George S. zijn studie af te maken en bij het onderwijs te gaan werken. Zodoende ging hij les geven aan de academie. Hij en zijn broer Gaskell hadden daar hun kleine bezittingen. Ze werkten hard en deden alles wat in hun vermogen lag om de school en de Kerk op te bouwen en hun gezinnen te onderhouden, maar ze hadden het niet breed. In een bepaalde maand ontvingen ze hun salaris — tachtig dollar. Daarvan moesten negentien mensen uit twee gezinnen worden onder-

houden. Zullen wij wel tienden betalen en hoe kunnen wij dat? Zij moesten al zo ploeteren om rond te komen. Zou de Here het begrijpen als ze hun tienden nu niet betaalden? Het antwoord was: „We moeten tienden betalen“. En op een koude dag sjokte onze schamel geklede Marion naar de bioscoop om het geld af te dragen. Hij keerde met de tiendenkwitan-

tie naar huis terug. Later zei hij, dat het nooit meer zó moeilijk zou kunnen vallen om tienden te betalen.

Drie jaar lang woonde het gezin Romney in Oakley op een boerderij met 4 hectaren grond. Het waren drie moeilijke jaren. Marion moest dikwijls de school verzuimen om op de boerderij te helpen totdat in de herfst de oogst binnen was.

Van zijn vader leerde hij timmeren en en hij maakte van die vaardigheid gebruik om zijn familie financieel bij te staan.

Toen Marion pas acht dagen oud was, was zijn vader op zending gegaan. Niets wees erop dat er

*Boven:
Ouderling Romney van de
Raad der Twaalven in
1963.*

*Rechts:
Gefotografeerd op Temple
Square voor de omslag
van de Improvement Era
van oktober 1962.*

Zijn vader was geschokt. „Ik heb wat geld,“ vervolgde hij, „en als u met mij wilt meegaan naar de bank om een lening af te sluiten voor wat ik nog nodig heb, dan ga ik.“ Ze gingen samen naar de bank, en de vriendelijke bankier toonde vertrouwen in hem en gaf hem de lening. Toen ging Marion scheep naar Australië. Na zijn terugkeer betaalde president Romney zijn lening af.

Reeds als kleine jongen besefte president Romney dat er grote mogelijkheden bestonden in het leven en dat het niet zijn bestemming was op te lossen in de massa. Hij zag dat het leven open deuren, talloze kansen in petto had. Toen hij nog maar een jongen was van ongeveer 12 jaar, kreeg hij een patriarchale zegen van zijn grootvader L. H. Redd. Van het edele nageslacht van Abraham en Jacob zijnde, was hij geen jongen van dertien in een dozijn. Hij hoorde dat hij naar het voorrecht had verlangd om een belangrijk werk te verrichten. Hij werd gewaarschuwd dat het voor hem daarom noodzakelijk zou zijn, reeds in de ochtend van zijn leven wijsheid en kennis te zoeken om dit werk te kunnen volbrengen.

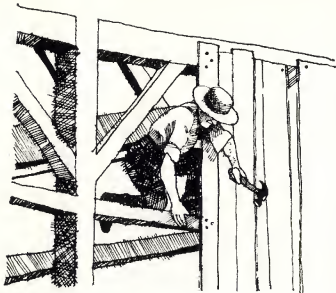
Als wij hem gadeslaan en zien hoe hij kennis vergaarde in de verschillende scholen die hij doorliep en de niet zo rooskleurige omstandigheden waaronder dit moest plaatsvinden, kunnen we niet anders dan vaststellen dat hij deze zegen verdiende.

Hem werd verteld dat hij aan velen het Evangelie zou prediken. „De engelen uwer keuze slaan u gade en helpen u in het goede.“ Vanaf zijn eerste zending in Australië in 1920 predikt hij tot velen. De laatste tijd is „velen“ te zwak uitgedrukt; er kan van miljoenen worden gesproken. Dat de enge-

voor de opgroeiende Marion een zending was weggelegd.

Door de lasten die het gezin moest dragen, was er geen sprake van dat deze jongeman op zending zou kunnen gaan. Maar nu was het gezin verhuisd naar Rexburg, en kon de jonge Marion werken en wat geld sparen. Hij vertelt dat hij eens naar de conferentie ging, om ouderling Melvin J. Ballard⁵ van de Raad der Twaalven te ho-

ren spreken. De geestelijke bevin- dingen van deze man waren nogal ongewoon en soms zelfs spectaculair. Van achteren op de laatste rij van het koor, sloeg deze jongeman broeder Ballard gade, terwijl deze ongewone dingen vertelde. Er ontwikkelde zich een nieuw en vastberaden besluit bij de jonge Marion. Na de dienst ging hij naar zijn vader en zei: „Vader, ik wil op zending.“

*Beneden:
Ouderling Romney in 1935
als lid van het Huis van
Afgevaardigden van de
staat Utah, met zijn vrouw
Ida Jensen Romney.*

len zijner keuze hem zouden bijstaan was toch wel een heerlijke zegening te zijner bescherming. In een van de zegens die hij ontving werd hij vermaand: „Denk eraan dat de Here in uw nabijheid is, als u zijn lieflijke geest vrede hoort fluisteren.“ Deze man, Marion G. Romney, hoort deze fluisteringen vaak; die vrede is een stuk van zijn leven geworden. Wij, zijn broeders kunnen met eigen ogen zien dat de Here dicht bij hem is als hij bidt. Zijn gebeden zijn zo oprecht, zijn stem is zo teder en zijn smeekbede is zo reëel en oprecht, dat we zeker weten dat de Here naar hem luistert. Zijn oprechtheid is van die aard, dat het de toehoorder iets doet. Als hij bidt voelen we ons allen dicht bij onze Vader in de hemel. Hij kreeg een speciale gave voor gezondmaking van de zieken die hij zou zalven. Toen ik kortgeleden zelf herstellende was van een open-hartoperatie en moedeloos was, bracht hij mij thuis een bezoek. Ik vroeg hem mij voordat hij wegging een zegen te willen geven. Ik had volledig vertrouwen in de macht van zijn geloof en zijn nauwe banden met God.

Er was hem verteld: „U zult zeer hoog geacht worden en door eenieder worden gerespecteerd, veel meer dan u zult kunnen bevatten. Men zal uw raad zoeken; uw nageslacht zal u respecteren; uw geloof zal u doen stand houden. Uw geloof zal de verborgenheden van het koninkrijk aan u ontvouwen, en de dingen die men niet zal begrijpen of kunnen omvatten zullen u duidelijk worden gemaakt.

U zult visioenen zien van de dingen die in de toekomst liggen en u zult de werken des Heren in alle dingen zien, want u zult een geloof hebben dat overeenkomt met het

geloof van de broeder van Jared . . .

U zult voorts worden geroepen om werkzaam te zijn in posities van vertrouwen en leiderschap, en de belangen van het werk des Heren behartigen.“

Degenen die president Romney langdurig van nabij hebben meegemaakt, zullen hebben opgemerkt dat deze reeds lang geleden beloofde zegeningen zijn vervuld. Men zal beseffen dat president Romney niet is geworden wat hij is door zijn werk van enkele tientallen jaren. Het leven op aarde van president Romney is de voortzetting van een eeuwig werk waarin vele grote kwaliteiten en kansen en beproevingen, voorrechten en uitdagingen zijn samenvergaderd, om deze grote geest voor te bereiden op dit ogenblik. De naam van Christus en zijn Evangelie zijn niet slechts van betekenis in zijn bewustzijn, doch zijn er diep in verankerd.

Broeder Romney grijpt iedere mogelijkheid aan om te zeggen, dat hij in zijn leven veel minder waard zou zijn geweest als Ida Jensen uit Idaho Falls niet op het juiste moment naar Ricks Academie zou zijn gekomen om er les te geven. Zij was in dienst genomen door zijn vader, die president van de academie was. Ze ontmoette Marion al spoedig en er ontwikkelde zich een romance die in de vele jaren sedert hun huwelijk op 12 september 1924 voort bleef duren. Ida steunde hem in voor- en tegenspoed. Hun zijn ernstige ongelukken overkomen. Ze zijn als door een wonder behouden. Zij heeft hem in zijn werk trouw terzijde gestaan, ook bij zijn reizen en beproevingen.

Marion G. en Ida Romney hebben vier kinderen gehad. Twee van hen was geen lang leven bescho-

„ . . . hij heeft geleerd in honderden talen te spreken tot de herten der mensen; hij heeft het paleis van de vorst bezocht om hem te vertellen dat hij een dienaar is van de Allerhoogste, en het huisje van de boer om hem ervan te overtuigen dat hij een zoon van God is.“

President en zuster Romney, een recente foto.

ren. Twee zoons zijn gehuwd en hebben allebei een gezin dat met de grootste zorgen van de kant van de ouders en grootouders wordt omringd. Richard, een zakenman in Californië en diens vrouw Joanne hebben volwassen kinderen, een zoon en een dochter. George, een procureur in Salt Lake City en diens vrouw, ook Joanne genaamd, hebben vijf kinderen, in leeftijd variërend van kleuter tot tiener.

Je hoeft Marion G. Romney alleen maar te zien om een indruk te krijgen van de grote kracht waarmee hij zich door zijn werk en moeilijke problemen heenslaat.

Je hoeft alleen maar te luisteren naar het gebed waarmee hij zijn Schepper aanroept en zegeningen afsmeekt, om te kunnen peilen hoe oprecht en welgemeend zijn bedoelingen zijn. Een der vele beloften die president Romney ontving toen hij werd geroepen als algemene autoriteit luidde: „ . . . ge zijt gezegend vanwege uw geloof in mijn werk. Ziet, u hebt vele beproevingen doorstaan . . . niette-

min zegen ik u en uw gezin, ja uw kleinen, en de dag zal aanbreken dat zij de waarheid zullen geloven en kennen en één zullen zijn met u in de Kerk.“

Voor de nieuwe verantwoordelijkheden, nieuwe kansen en nieuwe uitdagingen die thans zijn deel zijn zijn de gebeden van zijn gezin, zijn vrienden en de leden van de Kerk met hem, dat de Here hem met iedere noodzakelijke zegening zal steunen. Hij, die zijn lamp immer hoog heeft gehouden, zal haar vanaf heden nog hoger laten schijnen. God zegene Marion G. Romney.

Voetnoten:

- 1 Van Dyke, Henry (1852—1933), amerikaans geestelijke, opvoeder, auteur.
- 2 Tagore, Sir Rabindrabath (1861—1941), dichter uit India.
- 3 Hyde, Orson (1803—1878), werd op 15 feb. 1835 tot apostel geordend.
- 4 Kimball, Heber C. (1801—1868), werd 27 december 1847 raadgever van Brigham Young.
- 5 Ouderling Melvin J. Ballard (1873—1939) werd apostel op 7 april 1919.

De weg nergens naar toe

DOOR GEORGE DURRANT

Het leek me dat schooljaar toe dat ik op weg naar nergens was. Zelfvertrouwen was mijn sterkste kant niet. Mijn gedrag was grotendeels bepaald door mijn minderwaardigheidsgevoelens.

De volgende belevenis is voor mij echter een leidende ster geworden in de rest van mijn leven. Vrijdags werden in het derde lesuur actualiteiten behandeld. De namen op de lijst werden dan afgeroepen en iedere leerling had de keuze uit twee antwoordmogelijkheden. Hij kon antwoorden „voorbereid“ of „niet voorbereid“. Als hij „voorbereid“ antwoordde, moest hij een spreekbeurt houden. Als hij „niet voorbereid“ antwoordde hoefde hij niets te doen. Ik had al gauw in de gaten dat de woorden *niet voorbereid* mij een hoop moeilijkheden bespaarden. Iedere week antwoordde ik, na het afroepen van mijn naam, bijna waardig „niet voorbereid“. Mijn vrienden deden precies hetzelfde. Als meerderen het deden was het niet zo moeilijk als alleen.

Op een keer sprak ik met mijn lerares. Ik zag toen dat er achter mijn naam in het boek een hele serie onvoldoenden stonden. Ik ging me zorgen maken maar ik was nog te weinig onder de indruk dat ik de moed kon opbrengen om zelf eens een spreekbeurt te vervullen. Spreken in het openbaar leek mij het ergste wat er was.

Vóór mij zat een meisje dat ik erg graag mocht. Ik mocht haar zo graag dat ik op weg naar school dacht aan de dingen die ik haar zou zeggen. Maar als ik in haar buurt was wist ik niets meer te zeggen en leek het of ik mijn tong verloren had. Op een dag toen de namen op de lijst weer afgeroepen werden, antwoordde ik weer „niet voorbereid“. Dit meisje deed toen iets waarvoor ik haar zeer dankbaar ben. Zij draaide zich om, keek mij aan en zei: „Waarom bereid je je nooit voor?“ Ik was die dag niet in staat om te luisteren naar wat gezegd werd. Ik bleef maar denken: „Zou ze dat gezegd hebben als zij me niet aardig vond?“

Thuis las ik een artikel in de krant. Ik las het vele malen. Totdat het in mijn geheugen gegrift zat. Ik knipte het artikel uit, vouwde het op en deed het in mijn schoolagenda. Ik had het de hele week bij me.

De volgende vrijdag zat ik weer op mijn gebruikelijke plaats achter in de klas. De lerares begon, zonder op te kijken, de namen op de lijst af te lezen. Toen zij mijn naam noemde zei ik rustig: „Voorbereid“.

Ze ging niet verder en keek me aan. Ik ging rechtop zitten en knikte. Het meisje draaide zich om en glimlachte. Mijn vrienden keken mij aan of zij zeggen wilden: „Verrader!“ Ik wachtte op mijn

(wordt
vervolgd
op blz 260)

Het beginsel dat de priesterschap over de Kerk moet waken (huisonderwijs, zie L. en V. 20:53) werd door de Here vóór de organisatie van de Kerk ingesteld. Elke priesterschapsdrager heeft die taak.

Als u huisonderwijzer bent, hebt u de kans om uw inzicht en bekwaamheid „om over de (leden van de) kerk te waken“ te vergroten. De meesten van ons willen zich op de juiste wijze van hun taak kwijten.

Wij weten dat wij van onze priesterschapsleiders de opdracht ontvangen hebben om „de huizen van alle leden te bezoeken en hen te vermanen overluid en in het verborgene te bidden, en alle huiselijke plichten na te komen,“ en om altijd over (de leden van de) kerk te waken, en met hen te zijn en hen te sterken; En toe te zien, dat er geen ongerechtigheid onder de (leden van de) kerk is, noch ongenoegen met elkander, noch liegen, lasteren of kwaadspreken; en toe te zien dat de (leden van de) kerk dikwijls te samen komen, en ook, dat zij allen hun plicht doen.“ (L. en V. 20:47, 53-55.)

Wij weten ook dat wij dit doen via de presiderende autoriteit van de ons toegewezen gezinnen – de vader.

Wij hebben de raadgeving ontvangen dat „het gezin, dat door een priesterschapsdrager gepresideerd wordt,“ de grondslag vormt voor de Kerk. De priesterschapsregels willen dat huisonderwijzers hun werk voor het gezin doen via het presiderende gezag in het gezin, de vader. De vader moet in die gezagshoedanigheid erkenning ontmoeten. De Here stelt hem verantwoordelijk voor het goede functioneren van zijn gezin temidden van de andere kerkelijke eenheden, en wil dat hij zijn gezin het eeuwige leven binnenleidt. Huisonderwijzers die met de vader samenwerken en via de vader hun werk doen onderstrepen de verantwoordelijke taak die een vader heeft. (*Het huisonderwijs van de priesterschap. Handboek voor het huisonderwijs.* 1971.)

De meeste huisonderwijzers willen ideeën, hoe hun huisonderwijs aan te pakken. Bekijk de volgende vragen eens. Door uzelf al deze vragen te stellen en uw antwoorden te overwegen bereidt u zich voor om op de juiste wijze „over de (leden van de) kerk te waken.“

1 Ben ik, als huisonderwijzer, voor de Here in ernstig gebed neergelield om hulp voor de vaders en de mij toegewezen gezinnen? Heb ik, indien mogelijk, met de vaders gebeden, om leiding van de Here af te smeaken zodat ik een goede verstandhouding met hen en hun gezinnen kan scheppen?

Hebben mijn priesterschapsleider en ik onze knieën gebogen voor de Here om ons instrumenten in Zijn hand te doen zijn om de gezinnen in het koninkrijk sterkte te bieden?

2 Hebben mijn collega en ik ook de raadgevingen van de Here gezocht?

3 Heb ik zorgvuldig geluisterd naar de instructies van mijn priesterschapsleider? Begrijp ik volledig zijn houding tegenover de gezinnen, waarvoor hij verantwoordelijk is? Eerbiedig ik de heilige aard van het gezin door met de vader samen te werken?, ook wanneer de vader inactief of geen lid is? Spreek ik zo vaak als nodig is met de vader? Luister ik naar hem? Moedig ik hem aan en probeer ik hem op andere wijzen te helpen zich te ontwikkelen?

4

Ben ik voortdurend in de weer om vriendschapsbanden te smeden en vertrouwen te winnen in de mij toegewezen gezinnen?

5

Ben ik mij bewust dat mijn roeping als huisonderwijzer een gelegenheid is om de vaders van mijn gezinnen te sterken en over hen te waken? En dat de Here van de vader en de moeder in de eerste plaats verwacht dat zij hun gezin onderwijzen tijdens de wekelijkse gezinsavond en op momenten waarbij de gelegenheid zich voordoet? En dat mijn collega en ik gevraagd kunnen worden om hen in bepaalde zaken bij te staan?

6

Werk ik plannen uit om goede leden van de Kerk verder te versterken en te helpen? En doe ik dit ook voor hen die pas lid zijn of misschien niet zo sterk staan?

7

Leg ik mijn hart in de speciale boodschappen en speciale opdrachten die ik van mijn priesterschaps-leider en de bisschop ontvang?

8

Heb ik de goede gewoonte mijn gezinnen te begroeten in de Kerk? Ga ik na of er iets aan de hand is als zij afwezig zijn?

9

Werk ik aan een plan voor gezinnen die nog niet in het huis des Heren zijn verzegeld voor tijd en alle eeuwigheid?

10

Ben ik mij bewust van de noodzaak dat ik de vader moet helpen fijne gezinsavonden te gaan houden?

11

Sta ik altijd voor mijn gezinnen klaar en doen zij in gevallen van ziekte en andere moeilijkheden een beroep op mij?

12

Kortom, denk ik na over manieren om de vaders, die aan mijn zorg zijn toevertrouwd, te helpen hun priesterschap waar te maken? Laat ik hen hun verantwoordelijkheid als patriarch van hun gezin inzien en hiernaar handelen?

„Want ziet, het is niet goed, dat Ik in alles moet gebieden; want hij, die in alles wordt gedwongen, is een trage en geen verstandige dienstknecht; daarom ontvangt hij geen beloning.

„Voorwaar zeg Ik: De mensen dienden ijverig voor een goede zaak werkzaam te zijn, en vele dingen uit eigen vrije wil te doen, en veel gerechtigheid tot stand te brengen. „Want de macht is in hen, waardoor zij naar eigen willen kunnen handelen. En voor zoverre de mensen goed doen, zullen zij geenszins hun beloning verliezen.

„Maar hij, die niets doet, voordat het hem wordt geboden, en een gebod met een twijfelend hart ontvangt, en het traag nakomt, wordt verdoemd.

„Wie ben Ik, zegt de Here, Die heb beloofd, en de beloften niet heb vervuld?

„Ik gebied, en de mensen gehoorzamen niet; Ik herroep, en zij ontvangen de zegen niet.

Dan zeggen zij in hun hart: Dit is niet het werk des Heren, want Zijn beloften worden niet vervuld. Maar wee dezulken, want hun loon loert van beneden, en wacht hun niet van boven.“ (L. en V. 58:26-33.)

Het Evangelie en de dieren

GERALD E. JONES

De mensen hebben de dieren vaak wreed behandeld. De dieren zijn ook vaak aanbeden. Wat is de wil van onze hemelse Vader ten aanzien van de dieren? De profeten van weleer en die van nu hebben vele uitspraken met betrekking tot dit onderwerp gedaan.

Toen er dieren op aarde werden geplaatst, heeft onze hemelse Vader gezegd dat het goed was. (Zie Gen. 1:25.) Sedert de schepping der aarde heeft de mens heerschappij over de dieren. (Zie Gen. 1:26.) In de geïnspireerde versie van het boek Genesis van Joseph Smith wordt gewezen op de ernst van deze opdracht:

„Al het levend gedierte zij u tot spijze; evenals het groene kruid heb Ik u alle dingen gegeven... En voorzeker zal er geen bloed worden vergoten dan alleen tot spijze, om u in het leven te behouden, en het bloed van ieder dier zal Ik van uw handen eisen.“ (Geïnspireerde Versie, Gen. 9:9-11.)

Dat de dieren met zachtheid behandeld moeten worden is in de wet van Mozes aangegeven. Zo beval de Here de Israëlieten zich vriendelijk te betonen tegenover een os, door hem niet te milbanden wanneer het dier bezig was met de potten het koren te dorren. (Deut. 25:4.) Overmatige belasting van ongelijk aangespannen trek-dieren was eveneens verboden. (Deut. 22:10.)

Ook gelastte de Here de Hebreërs een overbelast dier te helpen, ook al

behoorde het toe aan een vijand. (Ez. 23:4 en 5.) Op de Sabbat diende zelfs de dieren arbeid bespaard te blijven. (Ex. 20:10.) In een spreekwoord werd opgemerkt: „De rechtvaardige kent het leven van zijn beest; maar de barmhartigheden der goddelozen zijn wreed.“ (Spr. 12:10.) De profeet Jesaja ontthulde dat gedurende het Duizendjarig Rijk wreedheid jegens alle levende schepselen zou worden afgeschaft;

„En de wolf zal met het lam verkeren, en de luipaard bij den geitebok nederliggen; en het kalf, en de jonge leeuw, en het mestvee te zamen, en een klein jongske zal ze drijven.

„De koe en de berin zullen te zamen weiden, haar jongen zullen te zamen nederliggen, en de leeuw zal stro eten, gelijk de os.

„En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een adder; en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken in den kuil van den basilisk.

„Men zal nergens leed doen noch verderven op den gansen berg Mijner heiligheid; want de aarde zal vol van kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken.“ (Jes. 11:6-9.)

Aan Hosea heeft de Here verder de volgende uiteenzetting gegeven aangaande de toestand der dieren tijdens het Duizendjarig Rijk:

„En Ik zal te dien dage een verbond voor hen maken met het wild gedierte des velds, en met het gevogelte des aardbodems; en Ik zal den boog, en het zwaard, en den krijg van de aarde verbreken, en zal hen in zekerheid doen nederliggen.“ (Hos. 2:17.)

Nogmaals openbaart zich des Heren bezorgdheid voor het leven der dieren in Luk. 12:6, waar Hij zegt van de musjes die worden verkocht: „En niet een van die is voor God vergeten.“

In de eigentijdse Schrifturen wordt voor het eerst melding gemaakt van het leven der dieren in de Leer en Verbonden. In maart 1831 werd aan de profeet Joseph Smith geopenbaard dat, hoewel het vegetarisme de mensheid niet als leerstelling mocht worden opgedrongen, de mensen

toch verantwoordelijk waren voor het slachten van dieren.

„En wie ook gebiedt zich van vlees te onthouden — dat de mens dit niet zou mogen eten — doet dit niet op Gods voorschrift.

„Want ziet, de beesten des velds en de vogelen der lucht, en hetgeen van de aarde komt, is bestemd om door de mens voor voedsel en kleding te worden gebruikt, en opdat hij in overvloed moge hebben.

„En wee hem, die onnodig bloed vergiet of vlees verkwist.“ (L. en V. 49:18, 19 en 21.)

Terwijl de profeet bezig was met zijn herziening van de bijbel, wilde hij graag nader inzicht verkrijgen omtrent de in Op. 4:6 genoemde vier dieren. Het antwoord van de Here, vervat in Leer en Verbonden 77, openbaarde dat in „de hemel, het paradijs van God,“ tevens een verblijfplaats was van „dieren, van het kruipend gedierte, en van de vogelen des hemels, en van ieder ander schepsel dat God heeft geschapen.“ (:2)

Het is niet bekend hoe het precies met de dieren in hun verzeen staat gesteld zal zijn, behalve voorzover ons hierover wordt geopenbaard in vers 4, waar van deze dieren wordt geschreven „dat ze van kennis zijn vervuld“ en begiftigd met de „macht om zich te bewegen, om te handelen, enz.“

Tijdens de expeditie van Zions Kamp in de zomer van 1834 viel er iets voor, waarbij de zorg voor het dierenleven in de praktijk kon worden toegepast. Dit voorval wordt door de profeet Joseph Smith in zijn geschiedkundig verslag als volgt verteld:

„Bij het opslaan van mijn tentvonden wij drie massasauga's of prairieratelslangen, die de broeders meteen wilden doodslaan, maar ik zei: „Laat ze met rust — doe ze geen kwaad! Hoe zullen slangen ooit hun gif kunnen verliezen, zolang Gods dienstknechten dezelfde venijnige aard bezitten en ze blijven bestrijden? Eerst moet de mens ongevaarlijk worden, daarna de redeloze schepping. Zodra de mensen hun boosaardige neigingen verliezen en ophouden de dieren te

verdelgen, kunnen de leeuw en het lam tezamen verkeren en kan een zuigeling gerust met een slang spelen.' Daarop namen de broeders de slangen voorzichtig op stokken en droegen ze naar de overkant van de beek. Ik vermaande de broeders geen slang, vogel of enig dier tijdens onze reis te doden, tenzij dit noodzakelijk zou worden om ons voor de honger te behoeden." (*Documentary History of the Church*, deel 2, pag. 71-72.)

Dat de broeders hetgeen de Profeet leerde ook in toepassing brachten, blijkt wel uit een tweetal gebeurtenissen dat ongeveer een maand later op diezelfde tocht plaatshad: „Toen Hyrum Stratton en zijn metgezelen morgen hun dekens opnamen, kwamen ze tot de ontdekking dat er twee prairieratelslangen rustig onder hen lagen te slapen. Ze droegen ze voorzichtig buiten het kamp.

Verder vermeldt de geschiedenis: „Terwijl de broeders in de tent van kapitein Brigham Young hun bed aan het opmaken waren, trof één van hen een heel muzikale ratelslang aan, die ze op het punt stonden te doden. Kapitein Young beval echter het dier geen letsel toe te brengen, maar het de tent uit te dragen. Broeder Carpenter nam de slang daarop in zijn

handen, bracht haar zover weg dat ze geen gevaar meer kon opleveren en stelde haar in vrijheid, waarbij hij het beest de raad gaf niet terug te keren." (*DHC*, deel 2, pag. 101-102.)

Bij het geven van een nadere uitlegging van het visioen van Johannes dat in zijn Openbaring wordt beschreven, en van de plaats die de dieren in het leven hiernaams innemen, zette de profeet Joseph Smith uiteen dat

Johannes in de hemel waarschijnlijk wezens in „duizend verschillende gedaanten“ heeft gezien, „vreemde beesten waarvan wij ons geen voorstelling kunnen vormen,“ en dat alle dieren „in de hemel te zien waren“. Hij verklaarde bovendien: „Johannes kwam dus te weten dat God Zichzelf verheerlijkte door alles te behouden wat Zijn handen hadden gemaakt, hetzij dieren, gevogelte, vissen of mensen . . .“ (*DHC*, deel 5, pag. 343.)

Verder onderwees hij dat ook de dieren een opstanding zullen kennen: „Nu zou iemand kunnen zeggen: „Ik kan niet in de zaligmaking van dieren geloven.“ Iedereen die zoiets zegt kan u even goed zeggen dat hij Gods openbaringen onwaar acht. Johannes hoorde de woorden van dieren die God verheerlijkten, en hij begreep ze. God, Die de dieren heeft gemaakt, kan de taal die ze spreken verstaan. Dit waren vier van de edelste dieren, die aan het doel van hun schepping hadden beantwoord en op andere werelden zalig geworden waren, omdat ze volmaakt waren. Engelen in hun eigen sfeer. Er werd niet bij gezegd waar ze vandaan kwamen, en ik weet het ook niet, maar Johannes heeft ze gezien, en hij heeft gehoord hoe ze God loofden en verheerlijkten.“ (*DHC*, deel 5, pag. 343-344.)

Brigham Young heeft ook getoond dat hij hart voor dieren had. Zo heeft hij bijvoorbeeld eens in de oude Tabernakel te Salt Lake City gezegd: „Het volk zij heilig, dan zal de grond onder hun voeten ook heilig zijn. Als de mensen heilig zijn en van Gods Geest vervuld, dan zal elk dier en al het kruipend gedierte van vrede zijn vervuld. Hoe meer zuiverheid er bestaat, des te meer zal de vrede toenemen, en de wilde, roofzuchtige aard van de redelose schepselen zal verdwijnen.“ (*Journal of Discourses*, deel 1, pag. 203.)

President Young heeft ook gewaarschuwd dat de heiligen der laatste dagen, „het celestiale koninkrijk nooit beërven“ zouden, alvorens zij hadden geleerd de juiste zorg te besteden aan wat hier op aarde door de Here aan hun hoede was toever-

trouwd. Met name doelend op de veestapel, heeft hij gezegd dat de mensen „hun vee en hun paarden verzorgen“ moesten, en de man die dit niet deed zou „zich blootstellen aan gerechtelijke censuur.“ (*JD*, deel 11, pag. 141.)

George Q. Cannon, die onder Brigham Young raadgever in het Eerste Presidentschap is geweest, heeft waarschijnlijk onder de heiligen der laatste dagen het meeste geschreven over de humane behandeling van dieren. Als redacteur van het tijdschrift *Juvenile Instructor* begon hij in 1868 hoofdartikelen te schrijven, waarin hij zachtvaardige behandeling van dieren bepleitte. In 1897 maakte hij de instelling bekend van een „humane dag“, (te vergelijken met onze tegenwoordige „dierendag“), die onder auspiciën van de zondagsschool in de maand februari moest worden gevierd. Deze gewoonte is daarna in de Kerk nog twintig jaar blijven bestaan. President Lorenzo Snow verhaalde in zijn dagboek hoe hij kort na zijn doop zijn houding met betrekking tot het jagen had herzien. „Terwijl ik me langzaam voortbewoog bij de achtervolging van een prooi, moest ik opeens denken aan de eigenlijke aard van mijn jacht, en hoe ik erop uit was mij te vermaken met het pijnigen en doden van onschadelijke, onschuldige schepselen, die wellicht evenveel recht op leven en levensvreugde hadden als ikzelf. Ik besefte dat ik volstrekt niet het recht had mij aan dergelijke gevoens over te geven. Met een gevoel alsof ik iets had misdaan, legde ik dus mijn geweer over mijn schouder en keerde ik huiswaarts. Sindsdien heb ik nog steeds geen lust meer gehad in die moorddadige vorm van vermaak.“

President Joseph F. Smith, die George Q. Cannon opvolgde als redacteur van de *Juvenile Instructor*, heeft in brede kring de aandacht gevestigd op de dieren. In februari 1912 schreef hij in een hoofdartikel van twee pagina's, getiteld „Behandeling van dieren met zachtheid“ het volgende:

„Een zachtvaardige behandeling van alle schepselen uit de dierenwereld,

en vooral van al onze huisdieren, is niet alleen een deugd die moet worden aangekweekt, maar tevens een onvoorwaardelijke menselijke plicht... Het is onrechtvaardig om een schepsel wreed te behandelen...

Het zal een gezegende tijd worden als de mensheid die christelijke gezindheid blijvend zal zijn toegedaan. Een van onze dichters heeft dat in de volgende woorden uitgedrukt: „Neem geen leven dat gij niet kunt wedergeven; al wat leeft heeft recht te leven.“

Een hoofdartikel in de *Juvenile Instructor* van april 1918 werd van zo grote betekenis geacht dat het in april 1927 nogmaals werd geplaatst. Daarin werd gezegd:

„Wat wil het zeggen christelijk te zijn jegens het gedierte des velds en het gevogelte des hemels? Dit is meer dan het ontzien van de aan uw zorgen toevertrouwde dierenlevens. Het is het tonen van een dankbare waardering voor al wat God geschapen heeft. Het is een voorbeeld van goddelijke liefde. Voor Hem is alle leven een heilige schepping ten gebroeders van Zijn kinderen. Staan wij naast Hem in onze liefdevolle zorg voor het leven? Ons gevoel van waardering dient te worden verlevendigd door het verlangen om de goddelijke doeleinden te begrijpen en het evenwicht van het hierlijke leven aangepast te houden aan de behoeften der schepping. In zijn moedwillige verontachtzaming van een heilige plicht heeft de mens roekeloos met het leven omgesprongen. Hij heeft het vernietigd, onverschillig voor de kwade gevolgen die dit voor de aarde zou hebben. Vogels zijn nodeloos afgeslacht, en

dientengevolge is de wereldbevoking geteisterd door allerlei insectenplagen. De voorzienigheid in de schepping heeft het zo bedoeld dat verschillende dieren op elkaar zouden azen, zodat het ene dier het andere ten prooi moest vallen. Zo bewaren ze een veilig evenwicht dat de mens ten goede komt.

„... De onnodige vernietiging van leven is een uitgesproken geestelijk nadeel voor het menselijk geslacht. De mens kan de Schepper niet aanbidden en tegelijkertijd Zijn scheppingen met zorgeloze onverschilligheid beschouwen. Liefde tot al wat leeft doet de mens zich in een beter leven verheugen. Het bevordert de godsdienstige gezindheid van hen die goddelijke gunst behoeven.

„De moedwillige vernietiging van leven vindt zijn weerslag op de hele mensheid. Iets in de wet van de vergelding brengt misdadigers tot het kwetsen en vernietigen van leven. Mensen die onverschillig staan tegenover het aan hun zorgen toevertrouwde leven van huisdieren, ontvangen gewoonlijk van de stomme dieren die zij mishandelen het loon voor hun wreedheid. Liefde wekt wederliefde in al het geschapene, en de natuur beantwoordt milddadig de zorgzame behandeling van de mens.

„... De natuur leert ons God zien en begrijpen. Wij zijn aan al Zijn schepselen trouw dienstbetoon en diepe bewondering verschuldigd. De mens dient vriendelijk te zijn voor de dieren. Zij dienen hem zowel direct als indirect. Een nijdig woord of een harde klap verwondt het hart waaruit die boze neigingen voortkomen. Liefde tot de natuur is verwant aan de liefde tot God; die beide zijn onafscheidelijk met elkaar verbonden.“

Als president van de Kerk heeft David O. McKay verscheidene malen over het met zachtheid behandelen van dieren gesproken in conferenties. In oktober 1951 merkte hij op dat „een echte heilige en laatste dagen goed en vriendelijk is voor dieren en voor alle andere schepselen, want God heeft dat alles geschapen.“

Joseph Fielding Smith, de tiende pre-

sident van de Kerk, heeft ook zijn bezorgdheid voor het welzijn van de dieren tot uitdrukking gebracht. In 1928 verklaarde hij als apostel tijdens een algemene conferentie van de Kerk het volgende: „Wij zien dus dat het in de bedoeling des Heren ligt om niet alleen de aarde en de hemelen zalig te maken, en niet alleen de mens die de aarde bewoont, maar ook al hetgeen Hij verder geschapen heeft. De dieren des velds, de vissen der zee, het gevogelte des hemels, zij alle zijn evenals de mens voorbereid om door middel van de algemene opstanding te worden herschapen of vernieuwd, want ook zij zijn levende zielen.“ (*Conférence Report* van oktober 1928, pag. 100.)

De profeten van alle tijden hebben de mensen steeds gewezen op hun plicht tegenover de dierenwereld. Zo heeft de Here bijv. tot Noach gezegd: „... het bloed van ieder dier zal ik van uw handen eisen.“ (*Geïnspireerde Versie*, Gen. 9:11.) Ons heilig rentmeesterschap omvat de zorg voor de aarde en voor alle schepselen die zich daarop bevinden.

Dr. Jones is directeur van het instituut voor godsdienstonderwijs te Berkeley (Californië) en heeft vijftien jaar lang godsdienstondericht aan kerkelijke kweekscholen gegeven. Op het ogenblik geeft hij nog les aan de zondagschool in de wijk Pleasant Hill van de ring Walnut Creek (Californië).

Onderzoek de Schriften

Wat een heerlijk levensdoel!

DOOR CECILY SIM, Singapore

Ik heb onderricht gehad op een katholieke school en werd bekeerd tot het katholicisme. Daardoor begon ik in de Bijbel te lezen. Eén van de passages die tot mijn lievelingsteksten gingen behoren was: „... zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.“ (Mt. 6:33.) Nadat ik in aanraking kwam met De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, ben ik het Boek van Mormon gaan lezen. Ik las toen een tekst, die een prachtige richtlijn voor mijn verdere leven is geworden. Door mijn katholieke opvoeding wist ik niet beter of het leven was uitsluitend ernstig, zwaarwichtig zelfs. Ik weet nog

goed hoe ik me voelde toen ik deze woorden las: „*de mensen zijn, opdat zij vreugde mogen hebben.*“ (II Ne. 2:25.)

Deze woorden in hun eenvoudige taal drongen als een lichtstraal door in mijn ziel. Vreugde! Wat een heerlijk levensdoel!

Sindsdien is die tekst een van de steunpilaren van mijn leven geworden. Nu tracht ik iedere dag te beleven zoals het leven tot mij komt, op mijn hemelse Vader vertrouwend. Ik weet dat het leven goed is en dat, mochten er droefnissen komen, deze mijn krachten niet te boven zullen gaan, daar de hemelse Vader mij ook dan weer zal helpen levensvreugde en geluk te vinden.

Wat dagelijkse schriftlezing voor mij betekent

DOOR RAFAEL ALBERTO GALINDEZ, uit de ring Buenos Aires

Enige tijd geleden las ik deze woorden van onze Heiland:

„*Er is geschreven: De mens zal bij brood alleen niet leven. Maar bij alle woord, dat door den mond Gods uitgaat.*“ (Mt. 4:4.) Deze woorden drongen diep door in mijn hart en geest. Mijn dorstige ziel scheen die woorden gretig in zich op te nemen, en met alle kracht van mijn hart, geest en verstand begeerde ik mij met Gods woord te voeden.

Ik besloot de gewoonte aan te wenen om iedere avond in de standaardwerken van de Kerk te lezen. Ik verheugde mij in de inhoud van de Heilige Schrift, en al spoedig veranderde deze vreugde in een vurig verlangen om nog meer kennis en wijsheid te vergaren. Dit leidde weer tot een gedreven verlangen om te streven naar geestelijke vervolmaking. Weldra begonnen de boodschappen uit de Schriften als de dauw des hemels op mij neer te vallen. Ik begon de prachtige waarheden van het Evan-

gelie te begrijpen.

Uit naam van anderen kan ik niet spreken, maar wat mezelf aangaat kan ik wel zeggen dat ik langzamerhand een ander mens ben geworden. Ik begon me mateloos gelukkig te voelen doordat ik meer over God te weten kwam. Zijn heerlijke vrede werd mijn deel en ik mocht de influisteringen van de Heilige Geest ontvangen. Hoe meer ik las, hoe meer ik mij ging toeleggen op het gebed. Weldra begon ik mij innig met God verbonden te voelen. Ik voelde Zijn steun, Zijn bescherming, Zijn genade en Zijn geduld. Ik moet bekennen dat ik mij die wonder-heerlijke zegeningen niet waardig gevoelde, maar mijn ziel werd ontroerd, alsof de Here mij liet proeven van de zoete vrucht van de boom des levens. Het lezen van de Schriften heeft mijn leven ongetwijfeld veranderd. Met uitzondering van het gebed is het de mooiste dagelijkse gewoonte die ik in mijn leven heb ontwikkeld.

Een joodse advocaat vindt de Messias

DOOR ISAAC SWARTZBERG,
Pretoria, Zuid-Afrika

Ik ben advocaat van beroep en ik werd door mijn orthodox-joodse ouders op een boerderij in Transvaal (Z-Afrika) in een heel vormelijk joods milieu opgevoed. In de vijftiger jaren trad ik in het huwelijk met een joods meisje. Toch ontbrak er iets aan mijn leven. Hoewel ik wist dat er een God was, kende ik Hem feitelijk niet. Ik ging wel geregeld naar de synagoge en probeerde thuis het joodse ritueel zuiver in acht te nemen, maar uiteindelijk liet ik deze gewoonte varen. Ongelukkigwijze liep mijn huwelijk op echtscheiding uit.

Op een wondermooie dag leerde ik toen mijn tegenwoordige vrouw Edwina kennen. Al gauw kwam ik erachter dat zij mormoonse was, maar dat vond ik niet zo belangrijk. Na verloop van tijd kwam ik tot het besef dat ik haar meer liefhad dan het leven.

Maar wat moest ik nu doen? U kunt zich voorstellen welke moeilijkheden er zich in mijn familie voordeden, omdat ik omgang had met een niet-joodse. Ik besloot zes maanden lang het mormoonse geloof te onderzoeken, waarna Edwina zes maanden lang de joodse leer zou onderzoeken, en dan zou alles zijn opgelost. Dan zouden wij allebei joods zijn. Ik zal nooit Edwina's glimlach vergeten, toen ze zei: „Onderzoek het maar, dan zullen wij wel zien.“

Gedurende de eerstvolgende maanden bracht ik vele eenzame uren door met piekeren en lezen.

Tenslotte verdiepte ik mij 's nachts om een uur of twee in de bijbel. Er viel mij een gedachte in. Ik realiseerde me dat ik Psalm 23 goed kende, maar dat ik Psalm 22 nog nooit had gelezen. Toen ik die psalm begon te lezen, ging mij

opeens een licht op. David had daarin vele jaren voordat de kruisiging plaats vond een beschrijving gegeven van deze gebeurtenis in al haar verschrikking:

„Zij hebben hun mond tegen mij opengesperd, als een verscheurende en brullende leeuw.

„Ik ben uitgestort als water, en al mijn beenderen hebben zich vaneen gescheiden; mijn hart is als was, het is gesmolten in het midden mijns ingewands.

„Mijn kracht is verdroogd als een potscherf, en mijn tong kleeft aan mijn gehemelte; en Gij legt mij in het stof des doods.

„Want honden hebben mij omsingeld; een vergadering van boosdoeners heeft mij omgeven; zij hebben mijn handen en mijn voeten doorgraven.

„Al mijn beenderen zou ik kunnen tellen; zij schouwen het aan, zij zien op mij.

„Zij delen mijn klederen onder zich, en werpen het lot over mijn gewaad.

„Maar Gij, Heere! wees niet verre; mijn Sterkte! haast U tot mijn hulp.“ (Ps. 22:14-20.)

Toen ik dit las, wist ik zo zeker als ik leef dat Jezus de Messias was! Kunt u zich indenken wat dit voor mij betekende? In de loop van de

eerstvolgende drie maanden kwam ik tot de ontdekking dat al mijn geloofsopvattingen verkeerd waren.

Mijn hele leven veranderde en ik kwam tot deze ene conclusie: Ik zat in het verkeerde schuitje. Nu ik wist dat de Messias was gekomen, begon ik naar Zijn kerk te zoeken. Vol ernst las ik het Boek van Mormon. Ja, dat boek was geschreven „tot overtuiging van Jood en niet-Jood, dat Jezus de Christus is.“

Onder het lezen bad ik ook. De Heilige Geest maakte de waarheid van het Evangelie aan mij bekend. Ik ging naar Edwina en vertelde haar dat ik gedoopt wilde worden. Thans, nu ik 41 ben, ben ik lid van de hoge raad van de ring Transvaal. Nog nooit in mijn hele leven heb ik zoveel voldoening gevonden als nu. Mijn leven heeft opnieuw zin gekregen.

Wat de Schriften zeggen over het

vasten

DOOR ROBERT J. MATTHEWS

Als uw maag halverwege de vasten- en getuigenisvergadering begint te knorren, vindt u vasten waarschijnlijk niet iets om u in te verheugen. Toch komt in de Schriften deze omschrijving van vasten voor: Voorwaar, dit is vasten en gebed, of met andere woorden, *verheuging* en gebed." (L. en V. 59:14.) Vasten is verheuging. Verheuging betekent vreugde tot uiting brengen, en vreugde is de reden van ons menselijk bestaan. (II Ne. 2:25.) Vasten is dus een bezigheid waardoor wij worden teruggebracht tot de staat waartoe wij in wezen werden geschapen. Ons vermogen tot verheuging op vastenzondag of op een ander tijdstip dat wij menen te moeten vasten, is afhankelijk van een aantal dingen. Eén hiervan is het doel van ons vasten.

WAAROM VASTEN?

In de Schriften worden vele redenen om voor te vasten aangegeven. Toen Zijn discipelen eens niet in staat waren geweest bij een zieke een duivel uit te werpen, legde Jezus hun uit dat een bepaalde mate van geestelijke kracht alleen is te verkrijgen „door bidden en vasten.“ (Mt. 17:14-21.) De zonen van Mosiah vertelden dat zij tijdens hun zendingen onder de Lamanieten „veel hadden gebeden

en gevast; daarom hadden zij de geest der profetie en de geest der openbaring, en wanneer zij leerden, leerden zij met kracht en gezag van God.“ (Alma 17:3.) Alma, die bij zijn bekering een fundamenteel getuigenis van de waarheid van het Evangelie had ontvangen, getuigde dat hij later „vele dagen gevast en gebeden“ had, opdat hij de waarheid van de Evangelieleer „zelf mocht weten.“ Toen verkreeg hij een getuigenis „door de Heilige Geest“, van Wie hij eveneens „de geest der openbaring“ ontving. (Alma 5:44-47.)

Vasten is bevorderlijk voor het aankweken van zelfbeheersing en zelfdiscipline, getuige de volgende uitdrukkingen: „ik kwelde mijn ziel met vasten“ (Ps. 35:13), en „ik heb geweend in het vasten mijner ziel.“ (Ps. 69:11.) De profeet Amaleki bracht het vasten in verband met de zaligheid, toen hij zijn volk vermaande: „Volhard in vasten en gebed, en blijft standvastig tot het einde; en zo waar als de Here leeft, zult gij zalig worden.“ (Omni 26.)

Verreweg de voornaamste reden voor het vasten is dat de Here het in een eigentijdse openbaring heeft geboden: „Ik geef u eveneens een gebod, dat gij van nu af aan in gebed en vasten moet voortgaan.“ (L. en V. 88:76.)

Vasten wordt meestal in verband gebracht met kerkdiensten (Moro. 6:5, III Ne. 27:1 en IV Ne. 12), en in deze zin wordt er dan ook tegenwoordig door velen gevast. Zij vasten dan op de dag die voor alle leden van een bepaalde wijk of gemeente is aange-wezen om te vasten, en schenken dan het geld dat zij met de maaltijden die zij hebben overgeslagen hebben uitgespaard aan de behoeftigen. Op elke sabbatdag dient het eten eenvoudig te worden klaargemaakt, zodat geen afbreuk wordt gedaan aan de geest van die dag, waarop verder lichamelijke arbeid en vele dagelijkse bezigheden dienen te worden vermeden. (L. en V. 59:13.)

Wanneer de leden van de Kerk door ongelovigen worden onderdrukt, kunnen zij vasten en bidden, opdat het inzicht van hun onderdrukkers veranderd mag worden. Een van de meest opvallende voorbeelden hiervan vindt men in Mosiah, waar wordt beschreven hoe Alma de oude en de priesters „twee dagen en twee nachten lang hadden gevast en gebeden“ dat de Here de jonge Alma lichame-lijk en geestelijk zou genezen. (Mos. 27:22-23.)

Later, toen Alma de hogepriester van de kerk was, gebood de Here de leden daarvan om „dikwijls bijeen te komen en zich te verenigen in vasten en krachtig gebed voor ... hen, die God niet kenden.“ (Alma 6:6.)

De schone koningin Esther vastte met haar volk drie dagen en drie nachten om verlossing van het besluit van de Perzische koning om de joden uit te roeien. De verlossing kwam ook. (Esther 4:16.)

Cornelius vastte toen hij de waarheid wilde leren kennen, en Petrus werd tot hem gezonden om hem het Evangelie te onderwijzen. (Hand. 10:30-33.) De leiders in Antiochië vastten om te weten te komen wie als zendingel moesten worden geroepen en aange-steld. (Hand. 13:1-3.)

Voorts wordt er melding gemaakt van vasten zowel in tijden van oorlog als bij sterfgevallen. Als ze over hun

vijanden zegevierden, vastten en baden de gelovige Nephieten „veel, en dienden God met zeer grote vreugde.“ (Alma 45:1.) Overwinningen worden echter ten koste van vele mensenlevens behaald, en vasten schijnt te hebben geholpen de wonden van de rouwdragenden te verbinden en de terugkeer van de vrede teweeg te brengen: „... Nadat zij hun doden hadden begraven en de vasten-, rouw- en biddagen voorbij waren... begon er onafgebroken vrede in het ganse land te heersen.“ (Alma 30:2.) Bij een andere gelegenheid „kwamen de mensen bijeen om te treuren en te vasten bij de begrafenissen van de grote hoofdrechter, die was gedood.“ (Hel. 9:10.)

Aangezien vasten een eerste vereiste is voor het verkrijgen van geestelijke kracht, een getuigenis, zelfbeheersing en voor ons geestelijk welzijn in het algemeen, volgt daaruit dat vasten ook volstrekt noodzakelijk is voor het verkrijgen van vergeving als men gezondigd heeft. Nadat de engel aan de jonge Alma was verschenen, moest hij gedwongen drie dagen lang vasten, want hij kon zijn mond niet openen, en in die periode werd zijn ziel om al zijn zonden „ten hevigste gekweld en gemarteld.“ Tusschen van zijn folteringen dacht hij toen aan de woorden van zijn vader aangaande Jezus Christus en Zijn verzoening, en deze gedachte werd al sterker, totdat de herinnering aan zijn zonden er geheel door vervangen werd: „En o, hoe groot was (zijn) vreugde, en welk een wondervol licht zag (hij); ja, (zijn) ziel was vervuld van vreugde, juist zo buitengewoon groot als (zijn) smart was geweest!“ (Alma 36:10-20.) Ook Paulus had ten tijde van zijn wonderbaarlijke bekering drie dagen lang niet gegeten of gedronken. (Hand. 9:9.)

Men mag echter niet verwachten dat er door vasten iets tot stand kan worden gebracht als dit in strijd is met de wil van de Here. David vastte en bad voor het leven van zijn met ziekte bezochte zoon, maar in dit geval stierf het kind toch nadat het zeven dagen ziek had gelegen. (II Sam. 12:15-23.)

HOE WIJ MOETEN VASTEN

Jezus zette uiteen dat vasten zonder ophef moest geschieden, en niet met een „droevig gezicht, gelijk de geveinsden... opdat zij van de mensen mogen gezien worden... Maar gij, als gij vast, zult uw hoofd, en wast uw aangezicht; opdat het van de mensen niet gezien worde, als gij vast...“ (Mt. 6:16-18; zie ook III Ne. 13:16-18.)

Paulus wees erop dat vasten gepaard moest gaan met onthouding van andere wees lichamelijke genoegens. (I Kor. 7:5.)

De duur van het vasten wordt door de Schriften niet voorgeschreven. Volgens de Bijbel vastte Mozes „veertig dagen en veertig nachten; Hij at geen brood, en hij dronk geen water.“ (Ex. 34:28.) Ook van Jezus staat geschreven: „en als Hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, hongerde Hem ten laatste.“ (Mt. 4:2.) In de meeste gevallen waar een bepaalde tijd wordt aangegeven, beperkt deze zich tot ongeveer twee of drie dagen. Wel wordt in de Schriften vermeld dat men vaak moet vasten. In het algemeen zal het geregeld overslaan van enkele maaltijden voor de meesten van ons meer effect sorteren dan trachten langdurig te vasten.

SAMENVATTING

De profeet Jesaja heeft het onderwerp „vasten“ heel nauwkeurig samengevat.

Hij begon met zijn volk erop te wijzen dat hun vasten soms de Here niet aangenaam was, daar het om zelfzuchtige en eigengerichte redenen werd gedaan. Diezelfde mensen beklagden zich erover dat de Here deed alsof ze niet bestonden en dat hun vasten onbeantwoord bleef. Namens de Here zette de profeet uiteen wat daarvan de oorzaak was:

„Ziet uw twist en gekijf vast gijlieden, en om goddelooslijk met de vuist te slaan; vast niet gelijk heden, om uw stem te doen horen in de hoogte.

„Zou het zulk een vasten zijn, dat Ik verkiezen zou, dat de mens zijn ziel een dag kwelle, dat hij zijn hoofd kromme gelijk een bieze, en een zak en as onder zich spreide? Zoudt gij dat een vasten heten, en een dag den Heere aangenaam?“ (Jes. 58:4 en 5.) Vervolgens zette Jesaja uiteen wat de juiste redenen voor het vasten waren, en dat deze heilzame gevolgen konden hebben:

„Is niet dit het vasten, dat Ik verkies: dat gij losmaakt de knopen der goddeloosheid, dat gij ontdoet de banden des juks, en dat gij vrij loslaat de verpletterden, en alle juk verscheurt? „Is het niet, dat gij den hongerige uw brood mededeelt, en de armen, verdrevenen in huis brengt? Als gij een naakte ziet, dat gij hem dekt, en dat gij u voor uw vlees niet verbergt?“ (:6-7.)

Uit een dergelijk vasten zullen zegeningen voortvloeien, zoals een verhoogde lichamelijke en geestelijke gezondheid, gebedsverhooring en leiding in tijdelijke en geestelijke aanlegenheden:

„Dan zal uw licht voortbreken als de dageraad, en uw genezing zal snellijk uitspruiten; en uw gerechtigheid zal voor u aangezicht heengaan, en de heerlijkheid des Heeren zal uw achtertocht wezen.

„Dan zult gij roepen, en de Here zal antwoorden; gij zult schreeuwen, en Hij zal zeggen: Ziet, hier ben Ik. Zo gij uit het midden van u wegdoet het juk, het uitsteken des vingers, en het spreken der ongeretheid;

„En zo gij uw ziel opent voor den hongerige, en de bedrukte ziel verzadigt; dan zal uw licht in de duisternis opgaan, en uw donkerheid zal zijn als de middag.

„En de Heere zal u geduriglijk leiden, en Hij zal uw ziel verzadigen in grote droogten, en uw beenderen vaardig maken; en gij zult zijn als een gewaterde hof, en als een springader der wateren, welker wateren niet ontbreken.“ (Jes. 58:8-11.)

Deze reeks zegeningen voor hen die om de juiste redenen, op de juiste tijd en op de juiste wijze vasten, vormt inderdaad een reden tot verheuging.

Mormoonse humor

In de avondmaalsvergadering zitten wij altijd met ons hele gezin bij elkaar, maar soms is dat wel een beetje pijnlijk, omdat Pa dan vaak in slaap valt. Eens zat hij tijdens een vergadering weer in een vruchteloze strijd te worstelen met de slaap. Tenslotte dommelde hij in, met gebogen hoofd, zijn kin op zijn borst. Mijn zusje, dat op een gevoelige leeftijd is, porde Pa in zijn zij en fluisterde: „Maar Pappa, we zijn toch niet aan het bidden.“

Ronnalea Jones

Ik had in mijn zondagsschoolklasje van 3–5-jarige kleuters juist een les behandeld over het helpen van onze grootouders. De kleintjes schaarden zich om de tafel en begonnen cadeautjes te maken voor hun grootouders. Ik vroeg een jongetje of hij zijn cadeautje gauw aan zijn opa zou geven. Bedroefd antwoordde het dat zijn opa in de hemel was. Ik vroeg dus: „En is je oma nog wel hier op de aarde?“ „Nee,“ zei het kind, „die woont in Utah.“

Ann Woodland
Idaho Falls (Idaho)

Illustratie:

Dale Kilbourn

Idee: Stella

Condit, Baden

(Pennsylvania)

Een evenwichtig leven leiden is helemaal niet moeilijk: Je hoeft alleen maar je zorgen even snel te vergeten als je zegeningen.

*

Bij een inspectie door het Ministerie van Landbouw zei een ambtenaar, met kritische blik de te velde staande gewassen van een boer bekijkend: „'t Zou me wel verbazen als u er een opbrengst van vijf ton aardappels uit zou halen.“ „Mij ook,“ antwoordde die boer. „Het zijn tomatenplanten.“

Charles E. Wade
Bloomfield, (New Jersey)

*

Eens belde een ringpresident iemand in zijn ring op om naar een paar belangrijke gegevens te vragen. Toen zich een kennelijk jong stemmetje meldde, vroeg hij of er misschien nog iemand anders thuis was, waarop het kind ten antwoord gaf: „Jawel, mijn broer is ook thuis.“

„Zou ik die dan even mogen spreken?“

Na een poosje nam het kind de telefoon weer op en zei: „Hij kan niet aan het toestel komen.“

De president, die wat ongeduldig begon te worden vroeg: „En waarom niet?“

Daarop antwoordde het stemmetje aan de andere kant van de lijn: „Omdat ik hem niet uit zijn ledikantje kan tillen.“

Douglas C. Bennion
Salt Lake City (Utah)

(vervolg van blz 249)

beurt en zei tot zichzelf: „Wat heb ik gedaan?“ Ik was bang. Ik ontdekte iets fantastisch. Bang zijn is niet erg mits je je er maar niet door laat weerhouden te doen wat je moet doen.

Ik was aan de beurt. Ik liep naar voren en begon. Ik herinnerde mij elk woord en nadat ik het laatste woord gezegd had, bleef ik nog even staan kijken en schoot me een gedachte te binnen, die zijn weg vond naar mijn hart. Ik zei tot mijzelf: „Zo ben je een fijne kerel.“

Ik ging weer naar mijn plaats. Van de andere spreekbeurten heb ik niets gehoord. Mijn hart klopte in mijn keel. Ik moest steeds maar denken: „Dit is de enige manier om te leven.“

Ik heb geleerd dat de woorden *niet voorbereid* je werkelijk een hoop moeilijkheden besparen; door die woorden te zeggen hoef je echt niets te doen. Maar je zult dan nooit de vreugde smaken dat je tot jezelf kunt zeggen: „Zo ben je een fijne kerel.“

Uit de plaatselijke pers in Rotterdam is het volgende bericht geknipt:

CROSS IN LOMBARDIEN WAS SUCCES

De organisatie van de motorcross van verleden week zaterdag was in handen van leden van de O.O.V. (Onderl. Ontw. Ver.) van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. („Mormonen“) afd. Rotterdam-Zuid. Er zijn 2 van deze afdelingen of wijken genaamd in Rotterdam, n.l. Zuid en Noord. Er waren nog meer wijken uitgenodigd uit de Hollandse Ring, bijvoorbeeld Dordrecht en Amsterdam. „Buitenstaanders“ waren ook van harte welkom en gingen uiteindelijk met de zege strijken.

Er werd strijd geleverd op de volgende wijze: Er was achter station Lombardijen een terrein uitgezet met behulp van lakenrepen aan stokjes. Alvorens aan de bromfiets /motor-cross deel te nemen werd het parcours zo snel mogelijk te voet afgelegd. Daarna werd deze afstand circa 500 m. 3 maal verreden met zelf in elkaar geflanst materiaal. Strafpunten kreeg je, als je met 1 voet aan de grond kwam 1 punt, 2 voeten 2 punten, afstappen of afslaan van de motor 5 punten, vallen 15 punten, iemand in gevaar brengen 25 punten, onpaste taal 25 punten. Ook werd gelet op techniek, veiligheid, mentaliteit en sportiviteit. Uiteindelijk winnaars werden: 1. John Doorewaar op Kreidler (15 jaar), zijn vriend Bob Sluiter (15 jaar) eveneens op Kreidler, 3e werd de 10-jarige(!) Freddy Wordragen op ILO. De prij-

zen werden 's avonds uitgereikt in de Bas Jungeriusstraat 121, op de dansavond.

Er waren totaal ruim 25 deelnemers maar 5 vielen voor de wedstrijd al uit wegens pech. Het terrein was door de vorst spiegelglad en lekker hard maar zo gauw het begon te dooien een heerlijke modderpoel. Bovendien moest er door 2 sloten worden gereden. Enige hilariteit ontstond toen alleen een brommer finishte zonder rijder. Deze had het nakijken met stuur in de hand, toen dat afbrak.

Aan de wedstrijd was ook nog een foto-wedstrijd verbonden. Het was voor de deelnemers en publiek een heerlijke middag en men hoopt dit meer te mogen doen.

Vrijdag 26 januari aanstaande zullen de foto's getoond worden en ook een filmpje van deze „cross“ in de Bas Jungeriusstraat 121, aavang zoals gewoonlijk 19.30 uur.

Ring- conferentie

Op 17 en 18 februari was het weer ring-conferentie in Den Haag. Het was een voorrecht ouderling James A. Cullimore in ons midden te hebben. Zaterdagavond was er onder andere een film, waarin de president der Kerk, Harold B. Lee zich tot alle leden richtte. De conferentie culmineerde in de bijeenkomst op zondagmorgen.

Het Jaarverslag van de groei van de Kerk

Tijdens de eerste vergadering van de 142ste jaarlijkse algemene conferentie van de Kerk werd medege-deeld dat op 31 december 1971 het ledental van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen 3.090.953 bedroeg.

Dit getal vertegenwoordigt een toe-name van 160.143 leden gedurende 1971, hetgeen in procenten uitgedrukt neerkomt op een toename van 5,46 %. Het aantal bekeerlingen in 1971 was 83.514 in vergelijking met 79.126 in 1970.

Er waren slechts zes mannen (het aantal dat door de wet vereist was) die lid waren op de dag dat de Kerk op 6 april 1830 in Fayette, Seneca County, New York werd georganiseerd. De zes mannen waren tevo-rens gedoopt. Voor het einde van de dag waren er reeds een aantal be-keerlingen gedoopt. Sinds dat nederige begin is het ledental van de Kerk snel en voortdurend gegroeid. De hierna volgende sta-tistieken geven in detail de groei van de Kerk weer over periodes van tien jaar (de getallen van de jaren in de achttiende eeuw zijn bij be-nadering gegeven):

6 April 1830	6
1840	30.000
1850	60.000
1860	80.000
1870	110.000
1880	160.000
1890	205.000
1900	268.331
1910	393.437
1920	526.032
1930	672.488
1940	862.664
1950	1.111.314
1960	1.693.180
1970	2.930.810
1971	3.090.953

Het aantal ringen van de Kerk is gedurende deze periode op dezelf-de wijze gestegen. Door de dood van de profeet Joseph Smith en de uittocht van de heiligen vanuit het middenwesten, werden de bestaan-de ringen echter ontbonden. De or-ganisatie van ringen begon weder-om met de organisatie van de Ring Salt Lake in 1847. De volgende ge-tallen tonen de statistische toe-name van het aantal ringen.

1830	0
1840	9
1850	1
1860	3
1870	7
1880	23
1890	32
1900	43
1910	62
1920	83
1930	104
1940	134
1950	180
1960	319
1970	537
1971	562

Het aantal wijken en gemeenten is ook aanzienlijk gegroeid, zoals wordt weergegeven door de hierna volgende getallen over de 70 ach-ter ons liggende jaren:

1900	488
1910	694
1920	959
1930	1.000
1940	1.191
1950	1.541
1960	2.882
1970	4.922
1971	5.135

Het verhaal van de zendelingen en de zendingen is een verhaal

apart. Samuel Smith, een broer van de profeet, was de eerste die zich wijdde aan een full-time zending. Hij sliep de eerste nacht onder een appelboom!

De hiernavolgende statistiek van geordende zendelingen vermeldt geen plaatselijke zendelingen, die dikwijls in hetzelfde zendingsge-bied dienen waar zij gedoopt wer-den en zij, die hun arbeid begin-nen in hun moedertaal.

1830	16
1830—40	661
1840—50	1.425
1850—60	751
1860—70	709
1870—80	1.544
1880—90	2.389
1890—1900	6.126
1900—10	8.254
1910—20	7.424
1920—30	10.140
1930—40	8.811
1940—50	14.942
1950—60	24.280
1960—70	65.215

Alleen al in 1970 werden meer full-time zendelingen (7.526) geordend om hun werk te beginnen, dan het totaal aan zendelingen die werk-zaam waren tussen 1830 en 1890 (7.495).

Het aantal zendingen is sinds 1900 ook gegroeid, zoals u hieronder kunt lezen:

1900	16
1910	21
1920	24
1930	30
1940	35
1950	43
1960	58
1970	94

Gedurende 1971 werden er 4 nieu-we zendingen georganiseerd, en in april 1972 werd er nog een aange-kondigd. Het volgende statistische rapport, betreffende het lidmaat-schap van de Kerk aan het einde van het jaar 1971, werd tijdens de conferentie van april door het

Eerste Presidentschap bekendge-
maakt.

Ringen	562
Wijken	4.342
Onafhankelijke ge- meenten in ringen	793
Wijken en onafhanke- lijke gemeenten in ringen	5.135
Gemeenten in zendingen	1.942
Full-time zendingen	98

**Ledental van de Kerk,
31 december 1971:**

Ringen	2.622.439
Zendingen	468.514
Totaal:	<u>3.090.953</u>

Groei van de kerk in 1971:

Kinderen, gezegend in ringen en zendingen	68.659
Ingeschreven kinderen gedoopt in ringen en zendingen	53.524
Bekeerlingen gedoopt in ringen en zendingen	83.514

Sociale statistieken

Geboortecijfer per duizend	25.50
Huwelijken per duizend	15.12
Sterftecijfer per duizend	4.92

Priesterschap

Leden met het Aäronische

Priesterschap	
diakenen	136.969
leraars	98.814
priesters	<u>152.886</u>
totaal	388.669

Leden met het Melchizedekse

Priesterschap	
Ouderlingen	252.051
Zeventigers	23.914
Hogepriesters	<u>88.416</u>
Totaal	364.381

Totaal van alle
priesterschapsdragers 753.050
(een toename van
23.824.)

Hulporganisaties

Zustershulpvereniging (lidmaatschap)	377.840
Zondagsschool (ingeschreven)	2.387.509
OOVJM (ingeschreven)	355.107
OOVJV (ingeschreven)	386.735
Jeugdwerk (ingeschreven)	487.951

Welzijnszorg

Aantal personen die bijstand ontvingen	100.722
Aantal personen dat tegen geld werkzaam is	12.048
Mandagen arbeid die aan de welzijns- zorg zijn geleverd	195.932
Eenheidsdagen van	

geleverd gebruik
van machines 5.589

Genealogische vereniging

Namen die voor
tempelwerk werden
gereedgemaakt 1.750.416
(Het microfilmen van genealogische
verslagen in 17 landen bracht het
totaal dit jaar op 712.945 films van
300 meter lengte, hetgeen gelijk-
staat aan meer dan 3.401.301 ge-
drukte boeken van 300 bladzijden.)

Tempels

Aantal verrichte verordeningen in
de dertien dienstdoende tempels
Voor de doden 6.898.428
Voor de levenden 62.672
Totaal: 6.961.100

Onderwijsinstellingen van de Kerk

Totaal van alle
inschrijvingen aan
onderwijsinstellingen
van de Kerk 235.861

Boekbespreking

WAT ZIJN MORMONEN?

Door ouderling Gordon B. Hinckley

**Uitgave: Verlag Kirche Jesu Christi der
Heiligen der Letzten Tage; gratis;
24 blz.; bestelnummer PT MI 2314 DU**

Dit is een exemplaar uit een serie van acht zendelingenbrochures, die binnenkort van de persen rolt. We krijgen er een duidelijk beeld door van de Kerk, haar leerstellingen, haar activiteit en haar leden.

— Een brochure om altijd bij de hand te hebben. Niet alleen zeer de moeite waard om zelf te lezen, juist ook voor geïnteresseerden. Een hulpmiddel, als we nog niet al te bespraakt zijn. Als u een vragensteller deze brochure geeft nodigt u hem uit zelf iets te doen om

de waarheid te weten te komen, en actie is de eerste stap tot bekering.

— Een goede introductie, zodat de onderzoeker een beetje een idee heeft wat hem te wachten staat en geholpen wordt zijn drempelvrees te overwinnen. Om weg te geven en om in een enveloppe te versturen.

— Een goed zendingshulpmiddel. Laten we er gebruik van maken. Ik bid, dat velen hierdoor de waarheid over onze Here en Zijn werk mogen leren kennen.

C. van Drogen jr.

